

2021
ÁPRILIS

PILISCSABAI POLGÁR

PILISCSABA VÁROS KÖZÉLETI HAVILAPJA

HÚSVÉT: ÜNNEP ÉS SZOKÁSOK

- 4** 2021. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS
- 6** HŐSEINKRE EMLÉKEZTÜNK
- 8** MEGÚJUL A PILISCSABAI NAGYTEMPLOM
- 12** INTERJÚ TÁZER MARIANNA ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐVEL

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat hírei

Ingyenes jogi tanácsadás

2021. április 19-én, hétfőn, illetve minden hónap 3. hétfőjén 15–16 óra között ingyenes jogi segítséget nyújt Pergerné dr. Bodnár Klára. A jogsegélyszolgálat előre egyeztetett időpontban, bejelentkezés alapján vehető igénybe. Érdeklődni személyesen vagy az alábbi telefonszámokon lehet: 06 26 375 143 (iroda), 06 30 560 3038 (ügyvédnö).

Az ételmszer-adomány közvetítése a piliscsabai rászoruló családoknak továbbra is kiszállítás formájában történik.

További információk és hírek:

www.facebook.com/piliscsabaicsaladsegito
06 26 375 143, 06 70 456 5493

Megszülettek

Batári Hunor 2021. 02. 01.
Reichenbach Nara 2021. 02. 01.
Czinege Leon 2021. 02. 02.
Horváth Izabella 2021. 02. 04.
Köpösi Leonóra Laura 2021. 02. 16.
László Máté 2021. 02. 18.
Balogh Máté 2021. 02. 20.

Véradás áprilisban

A véradás időpontja: április 12., hétfő, 13:30–18:30
Helyszín: Klarissza-ház

Újabb járványügyi korlátozások

A koronavírus-járvány erősödő harmadik hulláma miatt március elején további szigorításokról döntött a kormány. Ennek értelmében március 8. és április 7. között zárva tartanak az iskolák és az óvodák, a közép- és felsőoktatási intézményekben pedig marad a digitális munkarend. Az ételmszerboltok, gyógyszertárak, drogériák, benzinkutak kivételével március 8. és 28. között zárva tartanak az üzletek. A magánegészségügyi ellátáson kívül minden más szolgáltatás szünetel ebben az időtartamban.

A munkavégzés és szabadtéri sporttevékenység engedélyezett minden olyan sport esetében, ahol tartható a másfél méteres távolság, a konditermeket azonban be kell zárni. Minden közterületen, így Piliscsaba utcáin is kötelező a maszkviselés.

A járványügyi adatokkal összefüggésben napról napra változhatnak az előírások; az aktuális információkat megtalálják a koronavirus.gov.hu oldalon.

Baj esetén – a 112-es segélyhívó tárcsázása mellett – azonnal hívják a PILISCSABA NAGYKÖZSÉGI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLETET a 06 30 991 3580-as telefonszámon!

Gyalogosan az egykori campuson

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem campusa 2020 végén került állami tulajdonba és a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alá. A volt egyetemi területre március eleje óta autóval már nem lehet behajtani, azonban a célirányos, gyalogos forgalom továbbra is engedélyezett. A piliscsabai 3-as számú postahivatal is működik, tehát akik postára, illetve az áruházba szeretnének eljutni, azokat gyalogosan továbbra is beengedik a volt campus területére.

Arra egyelőre többszöri érdeklődésünk ellenére sem kaptunk hivatalos választ, hogy az MNV Zrt.-nek milyen tervei vannak a több hektáros területtel. Az ezzel kapcsolatos friss, hivatalos információkat a www.piliscsaba.hu honlapon és a Piliscsaba Facebook-oldalon tesszük közzé.

Óvodai és iskolai beiratkozások

Napsugár Óvoda és Tagóvodái

Időpont: 2021. 04. 20. 8.00–16.00; 2021. 04. 21. 12.00–17.00; 2021. 04. 22. 7.00–13.00

Helyszín: Piliscsaba, Bajcsy-Zsilinszky u. 33.

Az óvoda elérhetőségei: facebook.com/napsugarovi.piliscsaba; napsugarovi@citromail.hu, 06 26 375 087

Szent László Óvoda

Időpont: 2021. 04. 22–23. 9.00–16.00

Helyszín: Piliscsaba, Szent László király útja 151.

Az óvoda elérhetőségei: szentlaszloovoda.hu, szentlaszloovi@gmail.com, 06 26 375 116, 06 30 719 5329

Piliscsabai Általános Iskola

Időpont: 2021. 04.15. 8.00–18.00; 2021. 04. 16. 8.00–17.00

Helyszín: Piliscsaba, Fő út 124., de a beiratkozás történhet a KRÉTA rendszeren vagy a jokaiiskola124@gmail.com e-mail-címen keresztül is.

Az iskola elérhetőségei:

Facebook: Piliscsabai Általános Iskola
jokaiiskola124@gmail.com, 06 26 375 210

Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola

Időpont: 2021. 04. 12–13. 8.00–16.00

Helyszín: Piliscsaba, Templom tér 7.

Az iskola elérhetőségei: www.hauck-piliscsaba.hu, titkarsag@hauck-piliscsaba.hu, 06 26 375 097

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok listájáról, valamint a beiratkozás módjával kapcsolatos aktuális információkról tájékozódjanak a választott intézmény honlapján.

Aktuális Covid-hírek

Az utóbbi hónapban a híradásokkal megegyezően Piliscsában is megugrott a fertőzöttek száma, napi szinten is érzékelhetően nőtt a betegek létszáma. Sajnos kórházba is kellett beteget küldeni, de szerencsére rövid kórházi tartózkodás után őt már itthon kezeljük.

A lehetőségek, illetve a rendelkezésre álló oltások mennyisége alapján folyamatosan végezzük a lakosság oltását. Sajnos sokszor kerülünk szembe központi adminisztrációs problémákkal, mint például amikor a páciens korábban regisztrált, mi pedig nem látjuk az EESZT-ből letöltött névsorban. Igyekszünk ezt is mihamarabb orvosolni.

Nagyon sokan telefonálnak a rendelőbe azzal a kérdéssel, hogy hol állnak a sorban és mikor várhatják az oltást. Ezt pontosan nem tudjuk megmondani, mert mindez a heti rendelkezésünkre bocsájtott oltásoktól függ, amit csak egy nappal azelőtt tudunk meg. Elsőbbséget élveznek az idősek, illetve székporú pácienseink és a krónikus betegek. Ahogy a megkapott oltási mennyiséget megtudjuk, 24 órán belül telefonon értesítjük a pácienseket, akár oltóponton, akár a rendelőben történik az oltás.

Olyan is előfordulhat, hogy egy 60 év feletti, enyhe krónikus betegségekkel bíró páciens hamarabb megkapja az oltást, mint egy 80 feletti, idős beteg. Ennek az az oka, hogy nemcsak a rendelkezésre álló mennyiség, hanem az oltások típusa alapján is rangsorolnia kell a háziorvosnak, hogy kinek melyiket lehet beadni, vagy kora és alapbetegségei alapján melyik a legmegfelelőbb. Ezután a páciens még mindig dönthet arról, hogy kéri-e az éppen rendelkezésre álló vakcinát. Sajnos előfordul, hogy jóval kevesebb oltást kaptunk, de folyamatosan oltunk a Moderna, az AstraZeneca és a Synopharm oltóanyagokkal. Súlyos mellékhatást, illetve komoly oltási szövődést nem észleltünk.

Igyekszünk mindenkit, aki regisztrált, a rendelkezésünkre álló oltások alapján beoltani, ehhez a páciensek részéről türelmet és megértést kérünk. Az oltási napokon telefonon nehezebben vagyunk elérhetők, és ilyenkor a betegellátás inkább a sürgősségi esetekre korlátozódik. Nem sürgős kérésekkel, kérem, jelentkezzenek web-applikációs elérhetőségünkön!

Köszönöm, hogy türelmükkel segítik munkánkat!

Mindenki vigyázzon magára és tartsa be a járványügyi óvintézkedéseket!

Dr. Bálint Levente

**Seperjük ki a szemetet!
Tavaszi Várostartarítás
2021. április 24.**

E-hulladék gyűjtés

Piliscsaba vasútállomás parkoló (Vasút u. felőli oldal)
9-13 óra között

Idén kérjük, hogy mindenki egyénileg, vagy az egy háztartásban élőkkel vegyen részt a munkában!

Bővebb infó:

www.facebook.com/tavaszivarostakaritas
06 70 456 5594

FELHÍVÁS

a 2021. évi KLOTILD-DÍJ jelölésére

Ezúton hívjuk fel a Tisztelt Olvasók figyelmét arra, hogy minden piliscsabai polgárnak lehetősége van Klotild-díjra jelölni egy arra méltó személyt. Jelölést írásban lehet tenni, amit a Klotild-díj Választó Bizottságának címére kell eljuttatni

2021. április 25-ig.

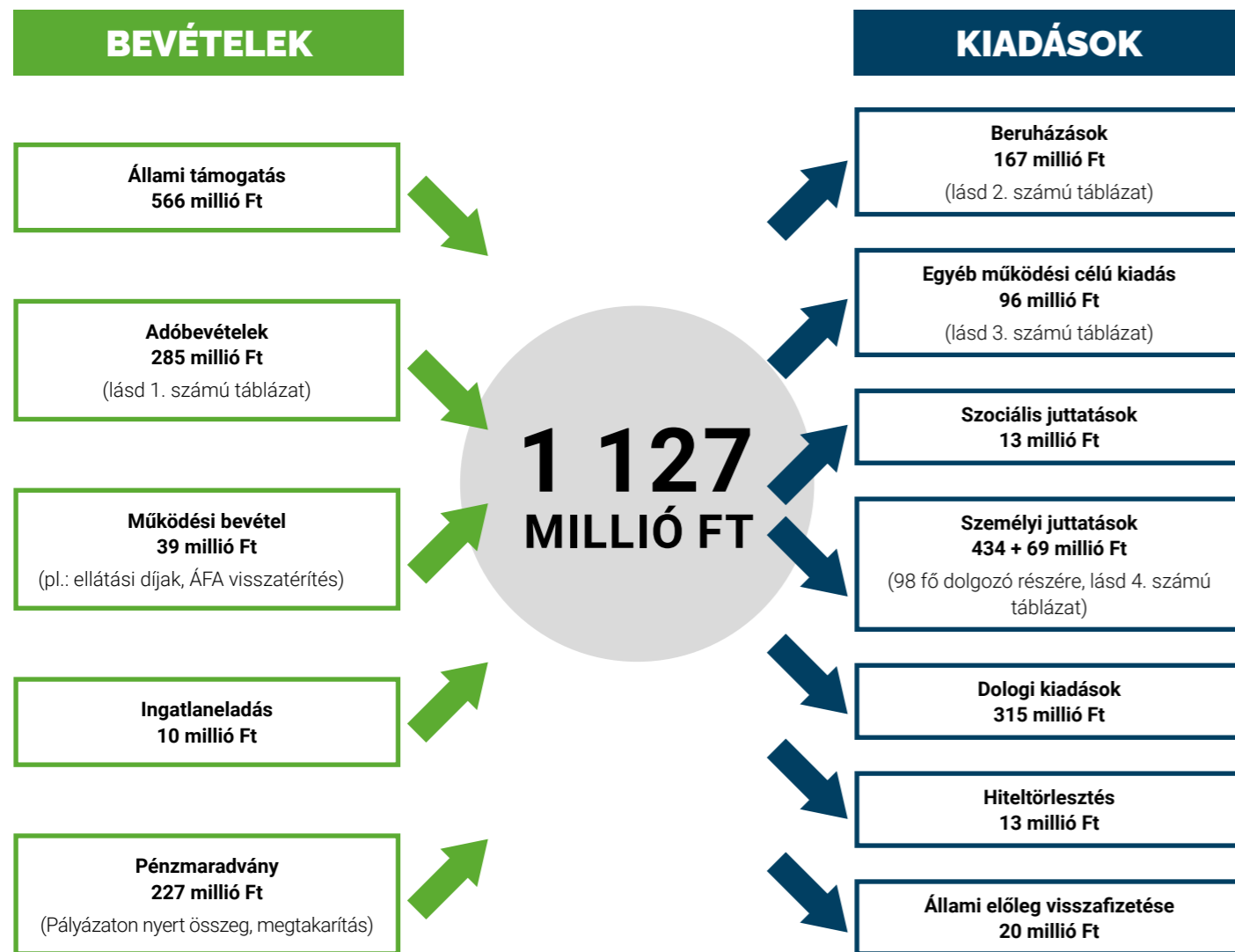
(2081 Piliscsaba-Klotildliget, Fényesliget sétány 2., folyfalvac@gmail.com)

A díjjal szeretnénk elismerni Piliscsaba-Klotildliget fejlődése, közösségi életének gyarapodása, népszerűsítése, kulturális fellendülésének érdekében kifejtett kimagasló tevékenységét.

Tisztelettel várjuk előterjesztéseiket.

A Klotild-díj Választó Bizottsága

Költségvetés 2021

1. 2020. ÉVI ADÓBEVÉTELEK	
Építményadó	64 000 000
Telekadó	65 000 000
Idegenforgalmi adó	0
Iparüzési adó	149 000 000
Talajterhelési díj	5 000 000
Bírság, pótlék	2 000 000
Összesen:	285 000 000

2. BERUHÁZÁSOK 2021	
Ingtanvásárlás	15 000 000
Kálmán király utcai híd pótlása	65 757 000
MIKK belső felújítási pályázat	8 000 000
Híd pótlás önerő	5 000 000
Szennyvízelvezetés terve	12 661 900
Szennyvíz- és csatornafejlesztési projektek	41 300 000
Nagyboldogasszony Ház melletti híd karbantartása és vízelvezetése	5 000 000
Belterületi utak pályázat önerője	6 645 932
Egyéb eszközök	7 940 000
Beruházás összesen:	167 304 832

3. TÁMOGATÁSOK 2021	
Piliscsabai Polgárőr Egyesület	1 200 000
Piliscsabai Önkéntes Tűzoltóság	1 200 000
Civil alap	1 500 000
Oktatási és sport alap	4 000 000
Országos Cserkészszövetség	100 000
Testvérvárosi kapcsolatok támogatása	800 000
Nemzetiségi Önkormányzatok támogatása	1 200 000
Szüreti felvonulás és bál	200 000
Látássérültek Pilis Völgye Egyesülete	30 000
Családi bölcsődék	2 500 000
Templomtorony felújítása	2 000 000
Egyéb támogatás	100 000

4. LÉTSZÁMADATOK (FŐ)	
Önkormányzat	10
Polgármesteri Hivatal	23
Óvodák	46
MIKK+Könyvtár	4
PIVI	13
közfoglalkoztatott (önkormányzat)	2
Összesen:	98 fő

Hogyan lehet Piliscsaba egyre jobb hely

Évek óta szokás, hogy egy jól áttekinthető táblázatban mutatjuk be a város költségvetésének legfontosabb számait. Ilyenkor érdemes felidézni a tény, hogy ugyan 1 milliárd forint feletti összegről van szó, mégis ennek alig ötöde-hatoda az, amelyet szabadon használunk fel fejlesztésekre, támogatásokra. Ráadásul egy járvány kellős közepén született meg a költségvetés, amikor még tovább csökkent az önkormányzat anyagi mozgásterét.

Ebből a pénzből működtetjük ugyanis a négy óvodánkat, a hivatalt, a művelődési házat, az orvosi rendelőt, fizetjük a rezsit, beleértve a teljes közvilágítást, végezzük az eszközbeszerzéseket. Ebből tartjuk karban az épületeket, gondozzuk a közterületeket, ebből végeztetjük a hókortást. Ebből a büdzséből finanszírozzuk a városi kötelekben dolgozó 98 fő jogszabályban meghatározott mértékű fizetését járulékokkal együtt, ahogy ez a 4. táblázatban látható. Ebből finanszírozzuk továbbá a szociális juttatásokat is. Egyszóval ebből biztosítjuk a város működését.

Felméréseink azt mutatják, hogy bár településünk infrastrukturális elmaradottsága mindannyiunk számára napi szinten zavaró, mégis kifejezetten élhető városnak érezzük Piliscsabát. Ez nemcsak a gyönyörű természeti környezetnek és a jó levegőnek köszönhető, hanem annak is, hogy telis-tele van élettel ez a kisváros. Ha nem lenne Covid, idén is annyi program lenne Piliscsabán, amit egy nagyobb városka is megirigyelne. Több tucat aktív civil szervezet és közösség működik a településen. Nyolc sportegyesület, számos családi bölcsőde, hat óvoda – melyből négy önkormányzati, egy katolikus, egy pedig waldorfos –, három általános iskola, két középiskola van a városban. És amit érdemes újra és újra tudatosítani: Magyarország egyik legbiztonságosabb települése a miénk. A 3. számú táblázatban láthatják, hogy milyen támogatással segítjük az Önök adóforintjaiból ezeket a szervezeteket, hogy Piliscsaba a környék egyik legélhetőbb települése legyen.

A fentiekkel biztosítottuk tehát – legalább fapadosan – a város működését és fordítottunk valamennyi összeget arra, hogy élhetőbbé tegyük a hétköznapokat az itt működő szervezetek ösztönzésével, támogatásával. A fennmaradó összeget fejlesztésre és beruházásra fordíthatjuk, hogy ledolgozzuk Piliscsaba több évtizedes lemaradását – akár csak a környező, ilyen szempontból jobb sorsú településekhez képest is. Többen vagyunk mérnökök a testületben, folyó áron rendszeresen újraszámoljuk azt, hogy alaphangon mennyi infrastrukturális, intézményi fejlesztés hiányzik szeretett városunkban. Vagyis mennyi pénz lenne szükséges ahhoz, hogy minden utcában csatorna, jó minőségű szilárd burkolat legyen, elkészüljön hegyek között lévő településünk teljes vízelvezetése, megfelelő helyeken megfelelő parkolók legyenek, és hogy a város közepén lévő Klarissza-ház műemlék épületegyüttese ne úgy nézzen ki, mint egy rossz Kusturica-film díszlete. És még sorolhatnám... Belterületi kerékpárútról, kandeláberekéről, vállalható kinézetű főútról itt csak egész óvatosan álmodozunk. Nos, akárhogy is számolunk, bőven húsz milliárd forint felett van, ami ehhez minimálisan szükséges lenne.

És mennyi pénzünk van erre idén? A 2. táblázatban láthatjuk. A korábbi évekhez képest egészen jól állunk: 167 millió forint. Ha ezt az összeget a számlálóra, a húszmilliárdot a nevezőbe tesszük és osztunk, láthatjuk, hogy ilyen anyagi mozgástér mellett 120 évre van szükség ahhoz, hogy minden utca rendben legyen. Mindössze. És ez is fejlődés, öt éve még ugyanezen számítás szerint 150 év volt a lemaradás, úgyhogy jól haladunk. Valójában azonban ennek egy része is pályázati támogatás. A megoldás ugyanis – azon túl, hogy takarékoskodunk, ahol csak tudunk – az, hogy folyamatosan pályázunk. Hol 1, hol 15, hol 220 millió forintot nyerünk el. Emellett igyekszem többekkel együtt lobbitevékenységet folytatni, hogy állami vagy magánberuházások történjenek a városban. Hogy milyen beruházások valósulhatnak meg idén önkormányzati finanszírozás mellett, ez olvasható a 2. táblázatban. Kiemelendő a Kálmán király utcában tavaly leomlott híd helyén létesítendő új mérnöki alkotás, a szennyvízcsatorna-hálózat tervezésére és kivitelezésére szánt összegek, a művelődési ház belső ráncfelvarrására elnyert 8 millió forint állami támogatás, vagy éppen az a tény, hogy utak felújítására is beadunk pályázatot, aminek az önerője szerepel a táblázatban. Pályázunk és dolgozunk tovább megállás nélkül. Nem marad ennyiben az idej fejlesztések sora, mint ahogy komoly önkormányzati tárgyalássorozat előzte meg azt is, hogy állami támogatással megújulhat idén a templomtorony.

Most pedig nézzük a bevételi oldalt. Fő bevételeinket a helyi adók (1. táblázat) és az állami támogatások jelentik. Sóhajthatunk egyet, hogy Piliscsaba nem egy ipari város, nem is illenek ide üzemek, autópálya sincs a közelben, ráadásul olyan a 10-es út forgalma, hogy reggel szinte szó szerint előbb érhetünk Bécsbe, mint Budapestre. Ki a csuda volna ide az üzemét? Hálásak lehetünk azoknak, akiknek már most itt van a vállalkozásuk. Csakhogy hamarosan egészen közel, Pilisjászfalu és Leányvár között keresztezi majd a 10-es utat az M100-as autópálya, aminek hatása már most érezhető. Egyre több építési engedélykérelem érkezik be a hosszúréti iparterületre vonatkozóan. Mindemellett tárgyalásban vagyunk ipari park létrehozása ügyében is. Bizunk abban, hogy mindezek révén nőni fog az iparüzési adóból származó bevételeink. Fontos tisztáznunk ezen a ponton, hogy a gépjárműadóknak eddig is csak 40%-a maradt az önkormányzatoknál, azonban a tavalyi évtől már egy forint sem. Ezzel éves szinten 27 millió forinttal esik el a város. Az pedig nem kevés.

Könnyen lehet azonban, hogy Ön, kedves olvasó, pár órás munkával személyesen is sokat tehet annak érdekében, hogy nőjön Piliscsaba városának bevétele. Nézzük, melyek ezek a lépések. Először is vegye elő mindenki a lakcímkártyáját és nézze meg, hogy melyik település neve szerepel rajta. Ha nem Piliscsabáé, akkor tudjon róla, hogy éves szinten a családjával együtt akár több száz ezres tételtől fosztja meg a települést. Az állami normatívát ugyanis lakosságszám után kapjuk a központi költségvetésből. Sokszor kérdezek rá erre ismerősöknél és megdöbbenek, hogy ingyenes parkolásért vagy egyszerűen kényelemből hányan maradnak például Budapestre bejelentkezve. Nos, akinél nem Piliscsaba neve szerepel ezen a kártyán, nem panaszkodhat az utak állapotára, sem szóban, sem a közösségi portálokon. Őutána ugyanis sok esetben egy jól menő budai kerületnél cseng a bevétel, és lesz még elegánsabb a díszburkolat.

Másodszor tartsunk egy kis önvizsgálatot. Bevalljuk-e az ingatlanjainkat az adóosztály felé? Egyre hatékonyabb az ellenőrzés, de lehet, hogy az üres telkünk után nem fizetjük a négyzetméterenkénti 100 forintot, vagy éppen házuk után a négyzetméterenkénti 300 forintot. Amely összegek egyébként kimondottan kedvezőek a környező települések adómértékéhez képest, pláne, hogy minden ott lakó után 15 m² levonható az adóalapból. És ha bevalljuk, fizetünk-e a tetőtér, az alagsor és egyáltalán a teljes épület után? Előfordulhat, hogy véletlenül 300 m²-esre sikeredett a ház, és papíron csak 100-nak tüntetjük fel? Csak nem...

És végezetül, ha van vállalkozásunk, akár csak egészen kicsi, és még nem tettük meg, jelentsük be Piliscsabára. Lehet, hogy pont az a pár 10 000 forint hiányzik egy kisebb beruházáshoz. Emellett azzal is sokat tehetünk, ha egy helyi civil szervezetet támogatunk adónk 1%-ával, ezek listáját is megtalálják ebben a lapszámban.

Összefoglalva: ha még nem tették meg, jelentkezzenek be Piliscsabára, hozzák ide a vállalkozásukat, vizsgálják felül az adótárgyaikat. Mi a városházán pedig igyekszünk takarékoskodni, észszerűen beosztani a közös adóforintjainkat, minden pályázati lehetőséget megragadni és harcolni további támogatásokért. Együtt sikerülni fog, és Piliscsaba egyre jobb hely lesz!

■ **Farkas András polgármester**

Hőseinkre emlékeztünk

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseire emlékezve március 15-én 10 órakor Farkas András polgármester és Ay Zoltán alpolgármester elhelyezték az önkormányzat koszorúját a Városháza előtti Petőfi-szobornál. A szűk körű megemlékezésen részt vettek Koós Gábor és Lázi Tamás képviselők is. Farkas András polgármester ünnepi beszédét alább olvashatják.

Talpra magyar, hí a haza!

Itt az idő, most vagy soha!

Rabok legyünk, vagy szabadok?

Ez a kérdés, válasszatok!

Kedves Piliscsabaik!

Tavaly október 23-án nagyon vártuk a tavaszt. Nagyon bíztunk benne, hogy szüleink, nagyszüleink generációjának titkos üzenete, melyet három betűvel írtak a falakra: M. U. K., azaz „Márciusban újra kezdjük”, idén új tartalmat kap, és március idusán már szabadon és együtt ünnepelhetjük 1848 ünnepét. Nem így lett. A járvány harmadik hulláma minden eddiginél szigorúbb szabályok betartását követeli meg. Nemcsak az esti-éjszakai kijárási korlátozása marad velünk, de az óvodák, iskolák és boltok nagy része is bezárt. Korábban elképzelhetetlen mértékben kell korlátoznunk önmagunk szabadságát annak érdekében, hogy minél hamarabb hosszú időre szabadok lehessünk.

Októberi beszédemben az '56 utáni megtorlás éveihez, évtizedeihez hasonlítottam a vírus által okozott helyzetet. Amikor szájunkat eltakarva sűghattunk csak egymásnak, amikor nem gyülekezhettünk, amikor generációk szakadtak el egymástól. Velünk maradt a vírus. Ahogy 1957. március 15-én nem kezdhették újra a forradalmat eleink, úgy mi sem élhetjük a hétköznapijainkat úgy, ahogy előtte.

Tudták, hogy amikor 1848. március 13-án Petőfi Sándor papírra vetette a Nemzeti dalt, eredetileg így fogalmazta meg a refrént: „Rajta magyar, hí a haza!”? Egy anekdota szerint Szikra Ferenc tette szóvá ezt, mondván, hogy „Barátom, előbb talpra kell állítani a magyart, aztán rajta!” Így nyerte el aztán a refrén az általunk ismert formáját: „Talpra magyar, hí a haza!”

Hát így állunk ezzel ma is. Hol van még az „Rajta”? Azért küzdünk, hogy talpra állhassunk. A hétköznapi rutinja mind a gazdaság bizonyos szektoraiban, mind az egyéni életünkben sok ponton kezd elfakulni bennünk. Milyen is volt beülni egy étterembe, vagy akár csak egy kávézóba egy jót beszélgetni? Hogy is kell rákészülni egy nagy családi ünnepségre? Egyáltalán milyen ramosolyogni egy régi ismer-

rőse az utcán? Nem hittük volna, hogy valaha ezt távoli emlékeinkből kell felidézni. Hol van most a szabadság?

Nemzeti ünnepünkön, így március 15-én is összegyűltünk a város valamely pontján sokszínű kisvárosunk minden részéből és együtt ünnepeltünk. Azokon a napokon mindig éreztük, hogy összetartozunk, hogy közös a múltunk, a jövőnk, a jelenünk, hogy egy közösség vagyunk. Együtt emlékeztünk meg a közös múltunkról, hogy közös jövőt építhessünk. Más városi ünnepeken egyszerűen csak együtt voltunk, találkoztunk, beszélgettünk, nevettünk. Megéltük a közösségi lét jelenét. Összekovácsolódtunk. Hol van most a közösség?

Erdélyi testvértelepülésünk, Kézdiszázpatak és a környező települések lakói pedig ilyenkor, március idusán szekerekkel, lovas kocsikkal, lóháton vagy éppen gyalogosan vonultak Kézdivásárhelyre, a térség közigazgatási központjába. Ott, a főtéren pedig olyan gyönyörű, felemelő és megható ünnepséget tartottak, amilyet mi, határon belüli magyarok, akiknek nem kell napi szinten küzdenünk a nemzeti megmaradásért, el sem tudunk képzelni. Hacsak nem vettünk részt magunk is ilyen ünnepségen. Piliscsaba évek óta delegációt küldött erre az ünnepre. Magam is vettem részt ott, a Kárpátok keleti végein közös megemlékezésen. Most ők is otthon maradnak, mi is. Csendben emlékeznek, csendben emlékezünk. Hol van most a nemzeti összetartozás?

Miért küzdtek eleink 1848-ban vagy 1956-ban? A szabadságért. Hogy közösséggé forjnjunk össze. És ami ezzel szorosan összefügg, csak tágabb értelemben: hogy nemzetté váljunk vagy éppen megmaradjunk nemzetnek. Mit tehetünk idén, mit tehetünk ezekben a hetekben ezekért a nemes célokért?

Gondoljunk először is arra, hogy a forradalmaink sem értek azonnal célra. Mi az, hogy nem azonnal? 1848 küzdelmét a véres haynau, 1956-ét a kegyetlen kádári megtorlás követte. '48 küzdelmeinek eredménye két évtized elmúltával 1867-től, a kiegyezés évétől kezdett kibontakozni és a századfordulóra vált igazán láthatóvá. 1956-é pedig még lassabban. Három évtized után 1989-től, a rendszerváltozás évétől törte át a falakat, és csak az elmúlt években látszik, hogy milyen új perspektívák

nyíltak a nemzet számára. Egy-egy generációt kellett hát várni, hogy lehulljanak a maszkok, és még egyet, hogy az elnyomás vírusának legyőzéséhez kellő immunitással rendelkezünk.

Gondoljunk arra is, hogy micsoda véres küzdelmeket kellett eleinknek vívni ifjútól az aggyáig. Hány fiatal életet veszítettünk! Micsoda nélkülözés kísérte ezeket az időszakokat! Vagy arra, hogy '56 után hány magyar család menekült külföldre!

Most ennyit biztosan nem kell várni. Kerek egy éve tart a várakozásunk, türelmetlenek vagyunk, de tartunk ki. Az első, amit tehetünk, hogy figyeljünk jobban egymásra. A rémes, izomsorvasztó virtuális térben ugyanúgy, mint otthon a négy fal között. Legyünk türelmesebbek egymás iránt, halljuk meg, értsük meg jobban egymást. A szüleinket, a gyerekeinket, a barátainkat, városi közösségünk tagjait. Nincs sok hátra.

Bár egy nagyon komoly harmadik járványhullámmal küzdünk, egyre több a beoltottak száma, minden nyolcadik honfitársunk már kapott oltást, amely arányszámmal élvonalos vagyunk Európában. A következő hetekben, hónapokban pedig folytatódnak az oltások, és csak azért is mi leszünk erősebbek a vírussal. Jelentkezzünk mi is az oltásra! Ez a következő, amit tehetünk. Így szépen lassan, közös összefogással visszakapjuk a szabadságunkat. Most orvosok, ápolók küzdenek értünk a csatamezőkön, segítők, önkéntesek. Most értük imádkozzunk, hogy legyen erejük a harchoz.

De másokért is fohászunk ma. A csatamezőinken sokkal több az áldozat, mint '48-ban vagy '56-ban. Imádkozzunk az elhunytakért! Azért a 17 ezer testvérünkért, akik a koronavírus magyarországi áldozatai. Azokért, akik ezekben a percekben küzdenek élet és halál között a lélegeztetőgépeken. Azokért a piliscsabai fiatalokért és idősekért, akik néhány hete vagy hónapja még ránk mosolyogtak, a kezünket fogták, velünk nevettek, velünk várták a járvány végét, de akiket elragadott közülünk ez a kegyetlen kór. És vigyázzunk egymásra...

*Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.*

Farkas András
polgármester

**Rendelkezzen
adója 1%-áról!**

1%

Minden adózó magyar állampolgár számára adott a lehetőség, hogy adója 1%-át felajánlja valamilyen civil szervezet számára, amennyiben személyi jövedelemadóját határidőre befizette. Az egy százalékos felajánlásáról 2021. május 20-áig lehet rendelkezni, és az szja-bevallástól függetlenül is meg lehet tenni. Abban az esetben, ha ezt nem teszi meg, az összeg az állam kasszájába kerül mint befizetett adó.

Nyilatkozni online vagy papíron lehet a NAV felé, részleteket és további tájékoztatást az alábbi oldalon olvashatnak:

https://www.nav.gov.hu/nav/szja_b/1_1_szazalek

Az 1%-ot fogadó piliscsabai civil szervezetek listája:

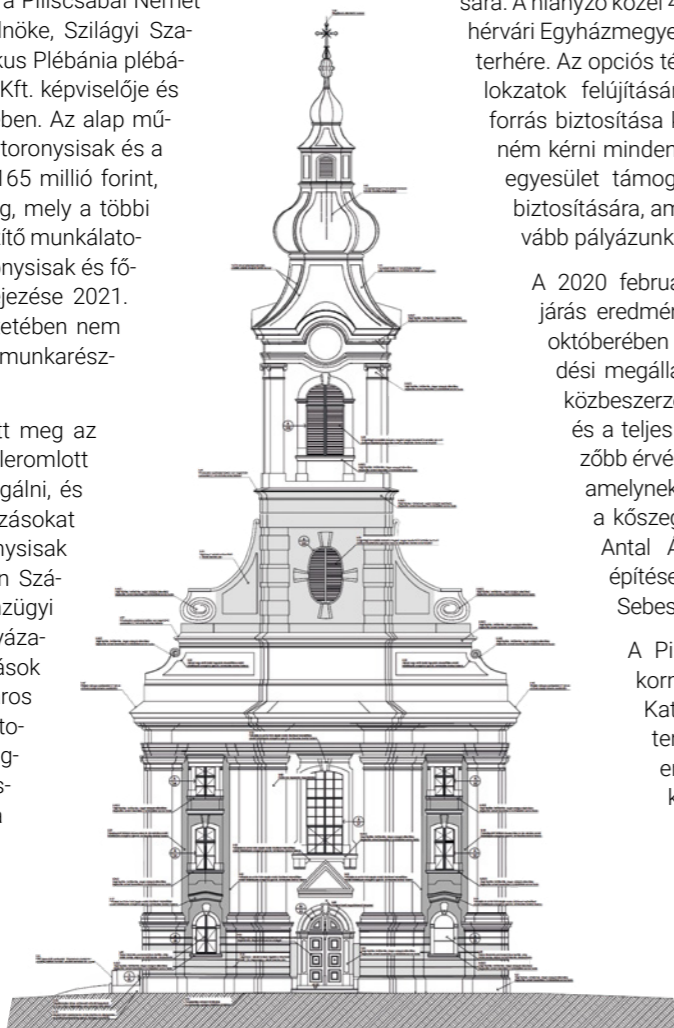
- Csabagyöngye Környezetvédelmi Érdekvédelmi Egyesület: 18709292-1-13
- Deutsche Schule Piliscsaba Alapítvány (Hauck iskola): 18689541-1-13
- Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület: 19175711-1-13
- Erdészkeri Gyermekekért Alapítvány: 18701809-1-13
- Hajnalcsillag Alapítvány (Páduai iskola): 18663877-1-13
- Harangért Alapítvány (református gyülekezet): 18662955-1-13
- Iosephinum Fejlesztéséért Alapítvány: 18712263-1-13
- Klotildligeti Egyházközségért Alapítvány: 18684924-1-13
- Klotildligeti Óvodáért Alapítvány: 18688636-1-13
- Mosolygós Napsugár Alapítvány (Napsugár és Benedek óvoda): 18271814-1-13
- PAFC Basket: 18746408-1-13
- Pilis-Budai Kutyamentők Közhasznú Egyesülete: 18001044-1-13
- Piliscsaba-Garancstető Érdekvédelmi Közhasznú Egyesület: 18712517-1-13
- Piliscsaba Hitéletéért Alapítvány (Nagytemplom): 18663626-1-13
- Piliscsabai Cserkész, Lovas, Kulturális, Szabadidős és Sport Egyesület: 18684508-1-13
- Piliscsabai Evangélikus Közösség Raffay Sándor Alapítványa: 18707159-1-13
- Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület (Palánta iskola): 18666313-1-13
- Piliscsabai Németek Kulturális Egyesülete: 19178642-1-13
- Piliscsabai Nyugdíjas Egyesület: 19184915-1-13
- Piliscsabai Polgárőr Egyesület: 18675249-1-13
- Piliscsabai Sportegyesület: 18665570-1-13
- Piliscsabai Táncház Egyesület: 18593750-1-13
- Piliscsabai Természetjáró Egyesület: 18030435-1-13
- Piliscsaba-Klotildliget Községépítő és Természetvédő Egyesület: 18685884-1-13
- Piliscsaba Nagyközségi Önkéntes Tűzoltó Egyesület: 18687800-1-13
- Pilis Taekwondo SE: 18623929-1-13
- Shindo Sportegyesület: 18337330-1-13
- Summa Vitae Alapítvány: 18050677-1-13
- Szent László Óvoda Alapítvány: 18696406-1-13

A templomfelújítás a közösséget szolgálja

Megújul a piliscsabai római katolikus templom. Sokévi áldozatos munka hozta meg a gyümölcsét, amikor 2021. március 11-én aláírták a piliscsabai római katolikus templom külső felújításának kivitelezési szerződését Tázer Pálné Mária, a Piliscsabai Német Nemzetiségi Önkormányzat (NNÖ) elnöke, Szilágyi Szabolcs atya, a Piliscsabai Római Katolikus Plébánia plébánosa, Hofstädter Tamás, a T-Hof Bau Kft. képviselője és Stevola István projektgazda jelenlétében. Az alap műszaki tartalom vállalkozói díja, mely a toronysisak és a főhomlokzat felújítását tartalmazza, 165 millió forint, az opciós tételek vállalkozói díja pedig, mely a többi homlokzat felújítását és egyéb kiegészítő munkálatokat tartalmazza, 80 millió forint. A toronysisak és főhomlokzat felújításának várható befejezése 2021. szeptember, a többi homlokzat tekintetében nem áll rendelkezésre forrás, ezért ennek a munkarésznek az elvégzése feltételes.

Közel hét évvel ezelőtt fogalmazódott meg az igény, hogy a piliscsabai templom leromlott külső állapotát mielőbb felül kell vizsgálni, és a szükséges állagmegóvási beavatkozásokat meg kell tenni. Először csak a toronysisak felújítása volt a kitűzött cél. 2015-ben Száraz László plébános és segítői a pénzügyi forrás biztosítása érdekében pályázatot nyújtottak be a Nemzeti Erőforrások Minisztériumához és Piliscsaba Város Önkormányzatához a támogatás biztosítása érdekében. Mindkét fél nagyságrendileg 5-5 millió forintnyi támogatásról biztosította a plébániát, de sajnos a Székesfehérvári Egyházmegye nem tudta a költségvetéséből biztosítani a közel 10 millió forintos önrészt a munkálatok megkezdéséhez. Azonban az előkészítő munkák tovább folytak a háttérben, bevonva több tervezőt, főépítést és az általam

vezetett Településfejlesztési Bizottságot. A jelenlegi felújítás alapjául szolgáló, részletesen kimunkált és engedélyezett tervek Horváth Róbert és Kauser Tibor 2019-ben készítette a plébánia megbízásából.

Tázer Pálné, az NNÖ elnöke és Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár személyes kapcsolattartásának eredményeként – illeszkedve a templomfelújítások sorába – megfogalmazódott a piliscsabai templom külső felújításának lehetősége, tüntetve a korábbi állagmegóvási intézkedéseken. A német nemzetiségi önkormányzat 2019 áprilisában, majd 2019 novemberében és 2020 októberében kérelmet nyújtott be a helyi német nemzetiségi közösség hitélete szempontjából jelentős piliscsabai római katolikus templom felújításának támogatására az Emberi Erőforrások Minisztériumához. Mindhárom kérelmet jóváhagyták, így sor kerülhetett a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. mint támogató közreműködésével a támogatói okiratok aláírására. A beruházás megkezdését Ritter Imre, az országgyűlés német nemzetiségi képviselője és Farkas András polgármester is támogatta. A támogatás összege kérelmenként 50 000 000 forint, így összesen 150 millió forint áll rendelkezésre a német nemzetiségi önkormányzaton keresztül a források biztosítására. A hiányzó közel 40 millió forintnyi forrást a Székesfehérvári Egyházmegye biztosítja a 2021. évi költségvetése terhére. Az opciós tételek, mint például az oldalsó homlokzatok felújításának megvalósításához szükséges forrás biztosítása közös feladatunk. Ezúton is szeretném kérni minden segíteni tudó magánszemély, cég, egyesület támogatását a hiányzó 80 millió forint biztosítására, amire természetesen mindemelett tovább pályázunk.

A 2020 februárjában elindított közbeszerzési eljárás eredménytelenül zárult, ezt követően 2020 októberében az NNÖ és a plébánia együttműködési megállapodásának aláírását követően újra közbeszerzési eljárást indítottak a toronysisak és a teljes homlokzat felújítására. A legkedvezőbb érvényes ajánlatot a T-Hof Bau Kft. adta, amelynek korábbi referenciái között szerepel a kőszegi Bencés Rendház, a Páduai Szent Antal Általános Iskola tornacsarnokának építése, valamint a székesfehérvári Szent Sebestyén-templom felújítása.

A Piliscsabai Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Piliscsabai Római Katolikus Plébánia mint beruházók a templom felújításával kapcsolatban engem kértek fel érdekeik általános képviselőjére. A műszaki ellenőri feladatokat Laza Zoltán, az NNÖ műszaki képviselőjét Koós Gábor látja el. A tervezői művezetést Kauser Tibor végzi.

■ **Stevola István**
projektgazda
Fotó: Szabó János

Megújultak a ligeti templom ólomüveg ablakai

A klotildligeti templom építése 1941-ben kezdődött Goszleth Lajos és Frank Ágost építészek tervei alapján, s a félig kész templomot 1944-ben szentelte fel Shvoy Lajos megyéspüspök. Az ólomüveg ablakok 1943-ban készültek, feltehetően – de nem bizonyítottan – Palka József aranykioszorús

üvegfestő mester műhelyében. A régi sekrestye üveglakán egyértelműen leolvasható, hogy azt Palka József készítette. Így nem lehet kizárni, hogy nemcsak a sekrestyében dolgozott, hanem a többi ablak is az ő műhelyében készült. A szakirodalom szerint a történelmi Magyarország területén több mint 600 templomablak az ő munkája.

A klotildligeti egyházközség képviselő-testületében már 2014-ben felmerült, hogy az egyre rosszabb állapotba kerülő, tizenöt – közel 70 éves – ólomüveg ablakot fel kellene újítani, hiszen egyre veszélyesebbé váltak a kimoszuló üvegelemek. 2018-ban az akkori anyagi körülményeink öt ablak felújítását tették lehetővé. 2019-ben újra nekirugaskodtunk, és gyűjtést indítottunk híveink körében a fennmaradó kilenc ablak felújítására. Közben pályáztunk is, és részben saját egyházközségi, részben pályázati forrásból meg tudtuk teremteni a szükséges anyagi forrásokat. Nagy büszkeségünk, hogy a 2018-tól 2021-ig tartó teljes

felújítás költségvetésének több mint a felét piliscsabai polgárok adták össze.

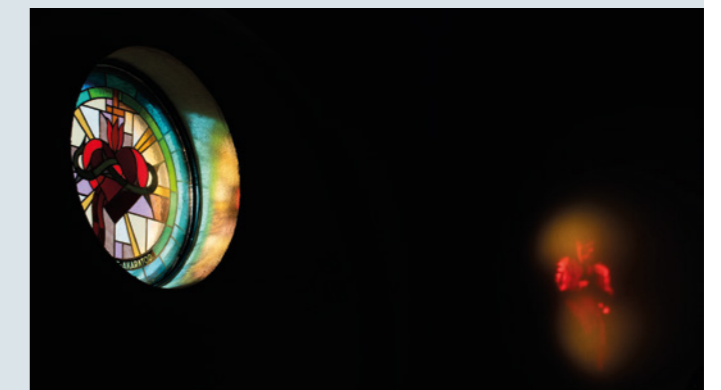
Az ólomüveg ablakok restaurálási munkáit Wutka László üvegfestő-ólomüvegező, a lakatos- és kőművesmunkákat a leányvári Bognár Kft. végezte kitűnő minőségben.

Ezúton is szeretnénk megköszönni minden adományt és tevéleges munkálkodást, ami lehetővé tette, hogy templomunk ezen ékessége 2021 húsvétjára újra régi fényében tündökölhessen.

■ **Fárisz Péter**

A klotildligeti egyházközség világi elnöke

Fotó: Fáth Péter

A Városi Könyvtár e havi ajánlata

Elérhetőségek: konyvtarpiliscsaba@gmail.com
06 26 575 399, 06 26 375 355

RÚZSA MAGDI: ANGYALKERT

Ruzsa Magdolna első mesekönyvében Pollyt, a csodálatos hanggal megáldott kislányt konok betegség gyötri... A történet alapján készülő musical részletei megtalálhatók a CD-mellékleten.

JEREMY LACHLAN: VILÁGOK BÖLCSŐJE

Amikor Bluehaven távoli szigetét egy erős földrengés rázza meg, és az apja eltűnik, Jane Doe fejest ugrik egy szédületes kalandba, hogy visszaszerezze őt...

HOLLY BLACK: THE QUEEN OF NOTHING – A SEMMI KIRÁLYNŐJE

A hatalmat sokkal könnyebb megragadni, mint megtartani... A levegő népe trilógiájának várva várt, döbbenetes fináléja.

SARAH McCOY: MARILLA A ZÖLD OROMBÓL

Egy hiánypótló, szeretettelgi történet arról, milyen is volt az élet a Zöld Oromban Anne érkezése előtt. A nagy kedvenc Anne-sorozat előzménytörténete.

EDITH EVA EGER: AZ AJÁNDÉK

A döntés című sikerkönyv szerzőjének új, inspiráló és gyakorlati tanácsokat tartalmazó kalauza segít, hogy megszabaduljunk a romboló mintáinktól és bénító gondolatainktól, s ezáltal szabadon élvezhessük az életet.

Húsvéti népszokások Piliscsabán

Ma már nem úgy tekintünk a húsvétra, mint szüleink, nagyszüleink, és csak kevesen ismerik a régi szokásokat. Az ünnepre készülve most felelevenítjük a helyi hagyományokat, ebben a Piliscsabán élő nemzetiségek voltak segítségünkre.

Szokásaink emlékeztetnek múltunkra, hovatartozásunkra. A hagyományok célja mindig is az volt, hogy segítsenek összetartani a közösséget, erre pedig ma is szükségünk van, talán jobban, mint bármikor ezelőtt.

Sibálás és suprikálás

A húsvét előtti hét a hagyomány szerint a megtisztulás hete. Régen kötelező jelleggel mindenki rendbe hozta a háza táját, meszeltek, sepregettek, hogy az ünnepet megfelelően tudják fogadni. Pénteken böjtöltek, nem ettek húsféléket és zsíros ételeket. Az asszonyok nem végezhettek nagy munkát, például nagymosást, és a férfiak se mentek ki a határba, hanem otthon a ház körül tevékenykedtek. A gyerekek a mákot darálták és a diót törték, hiszen finomságokat szerettek volna enni. Szombaton egész nap sütöttek, főztek. Vasárnap templomba ment szinte mindenki. A hétfőt pedig izgatottan várták. A fiúk, férfiak új korbácsot készítettek fűzfavesszőből, négyes fonattal, mert azzal sibáltak. A lányok a tojásokat festették, hogy megajándékozzák a locsolkodót. Szalagokat készítettek, amit hétfőn a korbácsokra kötöttek. Húsvéthétfőn mindenki korán kelt, hiszen igyekeztek a kiválasztotthoz elsőként odaérni. A lányoknak szégyen lett volna, ha a locsolók az ágyban találják őket, így hamar felkeltek. Az idősebb korosztály is tiszteletét tette a rokonoknál, barátoknál, közelebbi ismerősöknél. Régebben vízzel, majd szódavízzel, később kölnivízzel locsolkodtak. A locsolóversikék változatosak, viccesek voltak, a férfiak igyekeztek minden évben újakat megtanulni. A szalagok felkötése után következett a locsolók megvendéglése főtt sonkával, tojással, fonott kaláccsal, itallal. Festett tojást is kapott, aki szépen mondta a verset. Kedden a suprikálás következett, amikor a lányok, asszonyok sibáltak, hogy visszaadják a férfiak kedvességét. A húsvéti bálók is rendezések voltak, szombaton vagy hétfőn tartották őket.

■ Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, Hírmondó

Kerepelés és aranyvíz

Régen az idősebb fiúkból álló csapatok felosztották a falut maguk között, és az esti misére kerepeléssel (ratschen) hívták a híveket. Húsvétvasárnap aztán kosárral a kezükben végiglátogatták a portákat, és a kerepelésért pénzt, tojást kaptak. Ezt a hagyományt a mai napig őrzik Piliscsabán: az egyházközség tagjai felváltva kerepelnek a Nagytemplom tornyában álló, 1927-ben készült kereplőn, amit Kretz István asztalosmester tart karban évek óta.

Nagysütörtökön (Gründonnerstag) Krisztus utolsó vacsorájára és elfogására emlékezünk. Ezen a napon a hagyomány szerint valami zöldet kellett enni: spenótot, újhagymát, salátát. A zöldcsütörtök elnevezés azonban a pap miseruhájára utal, mivel ezen a napon zöld színűt viselt.

Nagypéntek (Karfreitag) Jézus szenvedésének és halálának napja. A bűnbánat, a gyász és a szigorú böjt napja. Az istentiszteletre még a lányok is fekete fejkendőt kötöttek a gyász jeleként. Nagypéntek a tisztálkodás, takarítás ideje is volt. Kicsinosították a portákat, meszeltek, nagymosást tartottak, árkokat, kutakat takarítottak, hogy húsvétra minden ragyogjon. A lányok napfelkelte előtt a patakban, az aranyvízben mosdottak, hiszen a húsvéti víznek gyógyító, szépítő varázserőt tulajdonítottak. Talán még a szeplőket is eltünteti a varázserejű Osterwasser. Ezen a napon tartották a legszigorúbban a böjtöt. Csak egyszer ettek, például krumplilevest és túrós, diós vagy mákos tésztát.

Nagyszombaton (Karsamstag) a fiúk otthonról fahasábokat vittek, és a templom előtt tüzet gyújtottak (Judasverbrennen). A tűz a húsvéti fényt jelképezte. A megszentelt fahasábokat mindenki hazavitte, és kifüstölték vele a házat, hogy kiűzzenek minden rosszat, elkerüljék a betegséget. Estére megfőtt a sonka, a tojások, elkészült a kalács. Ezeket feldíszített kosarakban a templomba vitték, ahol a pap megszentelte. A megszen-

telt ételek szintén gyógyító erőt tulajdonítottak. A kalács morzsáiból vittek az állatoknak is, hogy jól szaporodjanak, egészségesek maradjanak. A sonka csontját a gyümölcsfára akasztották, vagy a földekre vitték a jó termés reményében.

Húsvét vasárnapján (Ostersonntag) az asszonyok korán felkeltek és némán elindultak a kálváriára zarándoklatra. Még köszönniük sem volt szabad egymásnak, mert aki megszólalt a zarándoklat alatt, annak egész évben

rossz híre volt. Hitték, hogy ha ezt a szabályt megszegik, a rájuk váró áldás elveszítette volna hatását. A húsvéti áldást viselő harmattal keresztet vetettek, és imával köszöntötték a feltámadt Krisztust a kálvárián.

■ Böhm Krisztina

a PNKE kulturális referense, forrás: Hauck János/ Piliscsaba-Tschawa

Sonka és cigánykáposzta

A romáknál a húsvét (patrydi) szinte felér a karácsonnyal. Annak ellenére, hogy nem élünk mély vallásos életet, népdalainkban Istennel sűrűn lehet találkozni. Különösen jellemző ránk az evés, ivás, mulatozás, főleg az ünnepnapokon. Húsvétkor nálunk is megtalálható a csülök, a sonka és a tojás. A töltött káposztát, vagy más néven cigánykáposztát, ugyanúgy, mint karácsonykor, húsvétkor is elkészítjük. A romák körében is él az a hagyomány, hogy a húsvét valamelyik napján meglátogatjuk egymás családját, rokonságát. A roma családok nagy készülődéssel várják az ünnepeket, sok vendégre számítanak, sokat főznek. Húsvéthétfőn délig járnak a locsolók, a kiskorú gyerekeket az apjuk kíséri. Ezek a látogatások többnyire kötetlen beszélgetésekbe, evésbe, ivásba, táncba, mulatságba mennek át. A vendégségbe érkezőknek illik köszöntőt mondani, és a locsolásért cserébe általában pénzt kapnak a gyerekek. A kísérelket itallal szokás kínálni, illetve megvendégléjük őket az elkészült ételekkel, aminek visszautasítása sértésnek számít. Előbb mindig a vendégnek terítenek, és csak azután a háziaknak. Az étel kiosztása az asszony dolga, az italt pedig a férfiak szolgálják fel. A vendég megkínálása nálunk mindennél fontosabb.

■ Kotricz Katalin

a Piliscsabai Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Elődeink száz vagy harminc éve másképp éltek meg az ünnepeket, mint mi ma, és sok szokás eltűnt vagy átalakult mostanra. A hagyományok változása azonban természetes folyamat, hiszen mi magunk is változunk. Más a fontos számunkra fiatalokként, mint amikor már saját gyerekeink vannak, és másképp tekintünk egy ünnepre, ha már csak ezeken a jeles napokon gyűlik össze az egész család egy asztal köré.

A tavalyi húsvéthoz hasonlóan idén sem lesz felhőtlen az ünnep. Ennek ellenére öltöztesük díszbe szívünket, tápláljuk lelkünket az emlékeinkből, és reméljük. Bízunk abban, hogy talán jövőre már kölnivízről illatozó, tojásokat osztogató, locsolókat váró, tavaszt köszöntő, feltámadást váró ünnepünk lesz!

■ Kovács Ildikó

Bemutakozik a csabai városi könyvtár

2014-ben intézményünk életében intenzív, értékmentő szakmai munka kezdődött. Gyors ütemben folytatódott a könyvtár költözése a foci pályától a jelenlegi helyére, a Templom téri Klarissza-ház emeletére. Az akkor megközelítőleg tízezer kötetes állomány több mint egyharmadát, négyezer könyvet kellett leselejteznünk. Ezek nagyobb része a szakszerűtlen és gondatlan tárolás következtében pusztult el vagy sérült meg menthetetlenül, a kisebb részét a kommunista állampárti idők kötelező ideológiai szakirodalmi tette ki. 2015-ben ez volt az első hivatalos selejtezés a naprakész leltárral és megfelelő katalógussal évtizedekig nem rendelkező városi könyvtár életében. 2018-ban az EMMI Könyvtári Főosztályának és a szentendrei Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár szakmai támogatásának és könyvtárosaink áldozatos munkájának köszönhetően elkészült online katalógusunk. Azóta mindenki otthonról ellenőrizheti, hogy az általa keresett kötet megtalálható-e a könyvtárban, illetve hogy éppen kölcsönözhető-e.

A könyvtár tavaly májustól egészen az idei márciusi szigorú zárásig távkölcsönzéssel végig nyitva volt. 2020-ban 467 beiratkozott kölcsönzőnk volt. A vírus miatt sokan nem hosszabbították meg a beiratkozásukat, pedig ezt évről évre újra meg kell tenni, hogy a tagsági jogviszony folyamatos legyen. Ezúton is szeretnénk kérni, hogy a szigorú zárás elmúltával mindenki újítsa meg a beiratkozását. Emellett természetesen az új kölcsönzőket is szeretettel várjuk a könyvtárban.

Intézményünkben jelenleg közel tizennégyezer kötet van, évente több mint 1000 könyvvel bővül az állomány a sikeres pályázatoknak, a piliscsabai lakosok ajándék könyveinek, a képviselő-testület támogatásának és a hosszú távú szakmai program következtetés megvalósításának köszönhetően.

Tánya Vasziljeva piliscsabai festőművész és Font Edit segítségével egy külön kis gyerekolvasót alakítottunk ki, és kiemelt figyelmet fordítunk a korábban elhanyagolt gyermek- és ifjúsági könyvek beszerzésére. Előbbiek közül a legnépszerűbbek Berg Judit, Bartos Erika, Marék Veronika, Vadadi Adrienn és Pásztóhy Panka könyvei, míg utóbbiak sorában szintén Berg Judit, illetve Kertész Erzsébet, Leiner Laura, Sir Steve Stevenson, J. K. Rowling és Margit Auer könyvei a legkeresettebbek. A felnőttek Fábriánka, Borsa Brown, Grecsó Krisztián, Dragomán György, Szurovecz Kitti könyveit kölcsönzik a legtöbben, de népszerűek és sokan keresik Lackfi János, Bán Mór, Benkő László és Urbánszki László köteteit is.

Az elmúlt hat év következtetés szakmai munkájának köszönhetően a piliscsabai városi könyvtár ma már úgy működik, mint egy kisebb Szabó Ervin fiókkönyvtár, melyben a legnagyobb szerepe Baris Melinda elkötelezett munkájának van.

■ Szelke László
MIKK

Sváb gyökerek, humán célok

Egész életében Piliscsabán élt, sváb családban nevelkedett, amire a mai napig nagyon büszke. A képviselő-testület egyetlen női tagjával, Tázer Mariannával beszélgettünk.

Milyennek látta gyerekként Piliscsabát, és milyennek látja most?

Mikor gyerek voltam, akkor Piliscsaba még sokkal kisebb település volt. Jobban érzékelhető volt a hétköznapi életben is a nemzetiségi jellege, ami látszott az idősek viseletén vagy akár az utcai nyelvhasználatban. Akkoriban gyakran lehetett hallani svábul, szlovákul vagy cigány nyelven beszélő idős embereket az utcán. Ez mostanra teljesen eltűnt. Megduplázódott a lakosság száma, és közben több mint húsz évig működött itt egy egyetem. Egészen más településen élek most, mint gyerekkoromban. Ami viszont változatlan maradt, az a nagyon szép természeti környezet, a sok zöld terület, ami szerintem különlegessé teszi, a környékbeli településekhez képest is.

Őn az egyetlen nő a képviselő-testületben. Mit gondol, miben rejlik az ereje?

Közgazdász végzettséggel rendelkezem, jelenleg főkönyvelőként dolgozom. Egyébként humán beállítottságú, szociálisan érzékeny ember vagyok, mindig is érdekelt a társadalomtudományok, többek között a szociológia, szociálpolitika. Jártam az ELTE Társadalomtudományi Karára, ami ezen a területen is mélyebb tudást adott. Úgy érzem, igazán ezeken a területeken tudok hozzátenni a közös munkához. Ha megnézzük a testület összetételét, nagyrészt mérnökökből, műszaki szakemberekből áll, akiket másfajta szemlélet jellemez. Sokkal jobban értnek a műszaki dolgokhoz, a beruházásokhoz, én pedig jobban átlátom a szociális ügyeket, vagy akár az oktatást. És természetesen a pénzügyektől sem ijedek meg.

Milyennek látja az önkormányzat jelenlegi helyzetét?

Mostanában készült el a költségvetés, amiben látványosan szűkülnek az anyagi lehetőségeink – gondolok itt a gépjármű-, iparüzési és idegenforgalmi adó kiesésére –, és ennek a központi költségvetésből történő pótlása még nem teljesen ismert. A helyi bevételeket tekintve Piliscsaba amúgy sem egy gazdag település, összehasonlítva a környékbeli településekkel azt láthatjuk, hogy az adóbevételünk mindig alacsonyabb volt, mint az övék. Nagyon szerények a lehetőségeink, a központi költségvetésből kapott normatív támogatás pedig nem szabadon felhasználható. Az önkormányzatok mozgásterét az anyagiakon túl is évről évre egyre szűkebb. Kormányzati döntés következtében például megszűnt az a lehetőségük, hogy helyi szinten kézzel tartsák az általános iskolai oktatást. Építéshatósági területen is történtek változások, helyi szintű jogosultságmegvonások, illetve a legújabb tervek szerint a közeljövőben elvehetik a településektől azt a lehetőséget, hogy bizonyos övezeti besorolást helyben döntsenek el.

Az önkormányzat Humán Bizottságának tagja, ez milyen feladatokkal jár?

A Humán Bizottságban az a feladatunk, hogy a település szociális, oktatási, művelődési, egészségügyi és sportügyeivel foglalkozzunk: figyelemmel kísérjük az intézmények működését, meghatározzuk a költségvetésüket, nyomon kövessük a rendezvények szervezését, megalkossuk és rendszeresen felülvizsgáljuk a helyi szociális rendeletet. A bizottság feladata a helyi segélykérelmek elbírálása is.

Nagyon fontos eredménynek tartom, hogy az előző ciklusban, amikor még Mocsári Dezső volt a Humán Bizottság elnöke, sikerült a korai

fejlesztést helyben is elindítani, így utazás nélkül is hozzáférhetővé vált ez a lehetőség. Ez olyan hiánypótló szolgáltatás Piliscsabán, ami nem kötelező önkormányzati feladat, és korábban senki nem látta el helyi szinten.

A hivatali teendők mellett a helyi német önkormányzatnál is fontos szerepe van. Mivel foglalkozik még a képviselői munka mellett?

A német nemzetiséget képviselve is aktívan részt veszek a város életében. A helyi német önkormányzat mellett tagja vagyok a Piliscsabai Németek Kulturális Egyesületének, valamint az Országos Német Önkormányzatnak, ahol a pénzügyi és ellenőrzési bizottság elnöki pozíciójával is megbíztak. Mindezek mellett a győri Audi Schule iskolát fenntartó alapítvány felügyelő bizottságának vagyok az elnöke – ezt a felkérést az Országos Német Önkormányzat tagjaként kaptam –, és alkalomadtán részt veszek a Szocsoma Alapítvány karitatív munkájában. Civil téren és nemzetiségi önkormányzati téren is vannak tehát feladataim.

Hogy zajlik a munka most, hogy a személyes találkozásokat háttérbe kell szorítani?

A német egyesületnek alapesetben havonta vannak összejövetelei, ahol az egyesületi tagok találkoznak. A tagjaink között idősebbek is vannak, így sajnos legutóbb nyáron tudtunk egy-két ilyen közösségi

alkalmat megtartani. Ezek a személyes találkozások nagyon hiányoznak, ahogy nyilván mindenki másnak is. Önkormányzati ülések sincsenek most már hónapok óta. Nincs közös testületi döntéshozatal, a városi önkormányzati ügyekben a polgármester, nemzetiségi önkormányzati ügyekben az elnök hozza meg a döntéseket. Természetesen lehet e-mailben értekezni, illetve különböző online felületeken megbeszéléseket tartani, de ezek nem pótolják a közös döntéshozatalt.

Német nemzetiségű családban született. A német kultúra milyen formában jelenik meg az életében?

Ezen a környéken főleg katolikus sváb családok élnek, amilyen a miénk is. Ennek köszönhető, hogy mi is a katolikus ünnepekhez kapcsolódó szokásokat őrizzük. A mindennapi életben elsősorban az étkezés az, ami otthonról hozott. Vannak speciális ételek és receptek, amelyeket el szoktunk készíteni, de húsvétra nálunk is a sonka, a kalács az, ami az ünnepi asztalra kerül. Nagyon fontos volt a szüleimnek, hogy már gyermekkoromban megtanuljak németül – akkor, mikor az iskolában még csak oroszul lehetett tanulni. Ezért szombatonként német különórára jártam. Sajnos a helyben beszélt sváb nyelvjárás – köszönhetően elsősorban a kitelepítéseknek, majd a növekvő mobilitásnak, a településen kívüli munkavállalásnak, a egyes házasságoknak – szinte teljesen elveszett.

A közhivatali teendők mellett vannak egyéb kezdeményezések, melyekben részt vesz?

Aktív tagja vagyok az Együtt a Holnapunkért Egyesületnek, ami több mint 10 évvel ezelőtt jött létre. Legfőbb célunk az volt, hogy egy civil szervezetbe fogjuk össze a különböző településrészekben élő, a város ügyei iránt érdeklődő embereket. Az is célunk volt, hogy helyünk legyen a város képviselő-testületében. Ez már jó ideje így is van, hiszen rajtam kívül több alapító tag jelenleg is részt vesz képviselőként a döntéshozatalban.

Az Együtt a Holnapunkért Egyesület legfontosabb rendezvénye a várostakarítás, amit épp azért kezdtünk el szervezni, mert úgy gondoltuk, hogy kell egy olyan esemény, amihez a település minden részéről tudnak csatlakozni. Kevés olyan rendezvény van, ami képes megmozgatni a város összes lakóját, a történelmi településrészekben és a lakóparkokban élőket egyaránt. Idén egyébként lesz várostakarítás – tavaly sajnos a hirtelen jött vírushelyzet miatt elmaradt. Igaz, most sem tudjuk olyan formában megrendezni, mint ahogy szeretnénk. Nem hívhatunk senkit egy hónap múlva a közös várostakarításra, nem hirdethetünk közösségi pontokat. A jelenlegi helyzetben mindenki inkább önállóan, egyedül vagy családotostul tudja rendbe tenni a saját környezetét, környékét, az utcát, vagy ami közel esik hozzá. Sajnos a munka utáni közös ebéd is elmarad majd, pedig ez egy nagyon jó lehetőség arra, hogy a különböző városrészekből találkozhassanak az emberek. Bár az esemény a közösségépítő funkcióját most nem tudja betölteni, azért a közösségi média lehetőséget nyújt a buzdításra és az élmények, eredmények megosztására.

Hogy tud kikapcsolódni a sok munka után?

Egy gimnazista lányom van, akivel nagyon szerettünk együtt koncertre és színházba járni. Legutóbb ősszel tudtunk elmenni színházba, gyorsan 3-4 előadásra is beültünk. Ebből töltöztünk most. Jobb híján megnézzük egy filmet, de túl sok mindent nem tudunk csinálni. Arra sajnos nehezen veszek rá egy kamaszt, hogy jöjjön velem az erdőbe kirándulni, őt ez most nem köti le. Így már nagyon várjuk, hogy legalább a színházak vagy a mozik megnyíljanak, végre kimozdulhassunk és élni tudjuk régi, izgalmas, közösségi életünket!

■ Kovács Ildikó

Bemutatkozik a PAFC Versenytánc Szakosztály

2019 szeptemberében induló szakosztályunk eleinte néhány, társastánc iránt érdeklődő tizenévesssel kezdte működését. Ebben az életkorban a tánc vagy nagyon távol áll a gyerekektől, és csak szülői unszólásra teszik meg első tánclépéseiket, vagy régi álmuk teljesül azzal, hogy a mozgást, amire mindenkinek nagy szüksége van, ebben az igen összetett műfajban élhetik meg. Van, aki csak szabadidős tevékenységnek tekinti, és van olyan is, akinek komolyabb tervei vannak a táncsal.

Miért összetett ez a műfaj? Hol a határ művészet és sport, az önkifejezés és a tökéletes mozdulatokra törekvés közt? Annyi bizonyos, hogy mindenki megtalálja a hozzá legközelebb álló oldalát: a sportoló a maximalizmust, saját határainak feszegetését, a művészi érzékenységű ember a művészet nyelvét, mozgással történő kifejezését, és van, aki egyszerűen csak szeret zenére mozogni. „A tiszta mozgás átfőmálja, felszabadítja a testet – a test magasabbrendűsége megteremt a mozdulat magasabb rendű művészetét” – írja Madzsar Alice mozgásművész.

Nálunk már 26 felső tagozatos gyerek ismerkedik a versenytánc alaplépéseivel, az angolkerülő, a quickstep, a tangó, a cha-cha-cha, a rumba és a jive figuráival. Ezt egyéb táncok megismerésével is tovább színesítjük. Három táncos pár első versenyére készül, csökkentett óraszámú és a vírus miatt szigorú intézkedések mellett. Bár az idei évre tervezett versenylátogatás és más klubok edzéseinek megtekintése a pandémia miatt elmaradt, reméljük, az első megmérettetések előtt ezekre is sor kerül. Reményeink szerint szeptembertől az óvodás és kisiskolás korosztályban is indíthatunk csoportokat.

Természetesen a nagyobbak sem maradhatnak tánc nélkül! Szeptemberben indult az ifi korosztálynak kezdő salsa tanfolyam, a régebb óta fiataloknak egy haladó salsa és egy társastánc műhelykurzus működik. Sajnos ezek most szünetelnek, de már mindenki nagyon várja az újraindulást. Hiszen Szent Agoston szavaival, „a tánc az egészséget és a szellem tisztaságát szolgálja, mert könnyeddé teszi a lelket. A tánc átváltoztatja a teret, az időt és az embert. (...) A tánc felszínre hozza a szabad embert, a könnyed embert, egyensúlyba hozza minden erővel szemben.”

■ Berthóty Marica

Sport vírus idején... és utána

Kedves Olvasó!

Remélem, mire a cikket olvasod, már kedvezőbb az egészségügyi helyzet, ám mondanivalóm ez esetben még időszerűbb és fontosabb. A fontos szót megisméltém így: létfontosságú! Nem fog mindenkinek tetszeni, amit írok, de mindenképp gondolatébresztőnek számom.

Nem kívánok Márquez babérjaira törni, a cím talán hajaz a Szerlem kolera idején című csodálatos regényre – amit egyébként szívből ajánlok olvasásra –, ám az én témám a szerelem helyett a sport (ami persze lehet szerelem is), illetve a kolera helyett a Covid (hiszen mi most ebben élünk), és ezek összefüggése.

Mivel sportolók közt töltöttem az egész életemet és most is abban dolgozom; kutattam, figyelem és tapasztalom ennek hatását az egészségre, a társadalomra. A mostani járvánnyal kapcsolatos tapasztalások is felkiáltójelként mutatják, hogy van felelősségünk, és van tennivalónk azon kívül, hogy várjuk a vakcinát, mint egyedüli megmentőt. Mire gondolok?

Ahol most tartunk, az sajnos az, hogy a lakosság egészségügyi állapota nem megfelelő ahhoz, hogy szembeszálljon egy ilyen agresszív támadással. A legóvatosabb becslések szerint is 1 milliónál több cukorbeteg van az országban, az elhízásban pedig európai elsők vagyunk. Minden épkézláb orvosi megközelítésben az elhízás betegségként szerepel. A szív- és érrendszeri betegségek vezetnek a hazai halálozási listát. A helyzet máshol sem sokkal különb. A felsorolt kockázati tényezők közül nem ritkán az összes egyszerre van jelen, hiszen összefüggenek. A tragédiák is rendszerint hasonló esetekben lépnek fel. Ilyen komplikált esetekben akár életveszélyes kihívás is lehet a vírus, és valóban létkérdés az oltás, ami idáig nem is létezett, hiszen két évvel ezelőtt senki sem gondolta, hogy a tudományunk mattot kaphat egy új vírustól.

De nem kell, hogy így legyen!

Az jól látszik a statisztikákból, hogy ha rendszeresen sportolsz és odafigyelsz a táplálkozásodra, jó eséllyel elkerülsz a fenti betegségeket, ami persze nem mentesít a fertőzés alól, de ha el is kapod, fel fogsz épülni, mint ahogy ezt tapasztaljuk is a környezetünkben. Ez esetben semmi okod a félelemre, nem melleleg az oltás okozta gyengélkedést is jobban fogod tűrni.

Az egészséggedbe, mint mindenbe, aminek valós értéke van, időt és energiát kell fektetni. Jó hír, hogy nem kell olimpiai bajnoknak lenned, hogy a szervezeted erős legyen, elegendő, ha heti 2-3 alkalommal karbantartod az izmaidat, tüdődet, keringésedet. Ne vegyél, egyél meg mindent, amit hirdetnek, csak nézz utána, mit fogyasztasz. Jókat ehetsz-ihatsz, nem szükséges aszkétává válnod.

Kitérnék arra is, hogy ha szülő vagy, felelős vagy azért, hogy szoktasd a gyermekedet sportra, és tini korában, mikor abba akarja hagyni, mint egykor én is, ne engedd meg neki, mert később megbánja. Ő ezt akkor még nem tudja, én sem tudtam, de apámnál ezt szóba sem mertem hozni. A jövő társadalmát a gyerekeink alkotják. Ne higgyünk abban, hogy nem lesz több és másmilyen járvány!

Általánosan ne engedj be minden szemetet, sem a szádon, sem a szemeden, sem a füleden, szűrj meg mindent. Amit beengedsz, az vagy! Ha elfogadod a tanácsom, nekem a legjobb szűrő Isten beszéde, avagy az Élet könyve, a Biblia. Ami abban nincs, az nem is létezik. Fejleszd a hitedet is! Ha a „hit-izmaid” még ki sem fejlődtek, vagy el vannak sorvadva, hát hajrá, eddzed őket, erősödni fognak, és ezáltal Te is erősebb leszel!

Összefoglalva: felelősek vagyunk, hogy mennyire ellenálló a szervezeted. Mindenkinek megvan a felelőssége ebben. Persze az államnak is, a kormányoknak is, de én most az enyémről és a Tiédől beszélek. Dönthetek arról, hogy mozog-e, vagy tespedek és kattintgatok, vagy bámulom a tévét egész este. Nem pénzkérdés, hogy menő energiaitalt iszom vagy ásványvizet, és hogy megtagadom-e a dohányzást.

Íme, egy kérdés, amit nem szoktak feltenni: jogos-e, hogy aki többet tesz az egészségéért, edz, lemond a dohányzásról, annak ugyanannyi egészségügyi szolgáltatás jár, mint annak, aki lusta, felelőtlen? A törvények szerint igen, amiért mindenki hálás lehet. Szerintem azokra nézve jogos ez, akik önhibájukon kívül szorulnak erre.

Logikusan gondolkodva, a következőre jutottam. A jövőben az a nemzet lehet győztes, sikeres, aki a polgárainak egészségi állapotán számottevően tud javítani. Azaz ha megelőznénk az elhízást, a cukorbetegséget, a keringési betegségeket, akkor a járvány nem lenne képes ilyen mértékű kárt okozni. Gondoljunk arra, mekkora előnyre tehet szert az az ország, amelynek nem kell leállítani a gazdaságát emiatt.

A sportba, sportolásba fektetett pénz – ahogy a nemzetgazdaságban vagy a családi kasszában is – ahhoz képest, amit a karantén és a leállítás okoz, pénzben kifejezve zseppénznek nevezhető. Szerintem ezen lehet elgondolkodni. Ahhoz, hogy pozitív változást hozunk létre, most is elegendő lehetőségünk van, de legfőképp felelősségünk!

Fontos hangsúlyoznom, hogy a fentiek nem mentesíthetnek senkit az óvintézkedések betartása alól. Akármilyen Chuck Norris vagy, használd a maszkot, fertőtleníts. Ha kell, maradj otthon, sportolni mindenhol lehet!

■ Gáspár Zsolt

Kerékpárút Piliscsabán

Az elmúlt években nagyszabású kerékpárút-fejlesztések zajlottak országszerte. Most ez a folyamat végre térségünkben is elindult, jelenleg is zajlik a Piliscsabát érintő kerékpárút tervezése. A projekt alakulásáról Farkas András polgármester kérdeztük.

Kivel és milyen megbeszélések folytak februárban a várost érintő kerékpárút fejlesztésével és kivitelezésével kapcsolatban?

Egy találkozót szerveztem az Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ munkatársaival. Az egyeztetésen Baráth Gergely, az AÖFK ügyvezető igazgatója, Berencsi Miklós, az AÖFK programvezetője, valamint Madarász-Losonczy Bálint, az Innovációs és Technológiai Minisztérium Kerékpáros Koordinációs Főosztályának vezetője vettek részt. Felkértem továbbá Styevola István képviselőtársamat, a Fejlesztési Bizottság elnökét, hogy tartson velem, ő ugyanis mérnökként a téma szakértője. A találkozó fő témája a Solymártól Pilisszentivánon és Piliscsabán keresztül haladó kerékpárút megvalósításának ütemezése és nyomvonalevezetése volt.

Piliscsabára milyen anyagi terhet ró ez a nagyszabású projekt?

A beruházás száz százalékban állami forrásból valósulhat meg, így Piliscsaba Város Önkormányzatának egy fillérjébe sem kerül. Ez nagy eredmény, hiszen a tavaly készített, „Piliscsaba, a megújulás városa, agglomerációs mintaprojekt” című, a város jövőjét a következő évtizedre meghatározó tanulmánynak fontos eleme ez a kerékpárút. A cél az, hogy ennek a város teljes infrastruktúráját érintő fejlesztési tervnek minden elemét meg tudjuk valósítani, minél több állami és egyéb külső forrás bevonásával. Ezért szervezek rendszeresen hasonló találkozókot.

Megszépülnek a vasúti megállóhelyek és az állomás

Egyeztetések zajlanak a Magyar Államvasutak Zrt.-vel a piliscsabai vasútállomás és a vasúti megállóhelyek karbantartásáról, valamint környezetük rendezéséről. Farkas András polgármester januárban tartott megbeszélést Virág Istvánnal, a MÁV pályaműködtetési vezérigazgató-helyettesével többek között arról, miként tud Piliscsaba önkormányzata és a MÁV együttműködni abban, hogy megfelelő körülmények fogadják az utazókat. A Klotildliget megállóhely kapcsán az épület üzemeltetéséről és P+R parkoló létesítéséről is szó esett, továbbá megoldást kerestek annak a problémának a megszüntetésére, hogy több helyen hallható a vasúti sín csikorgása.

Márciusban Sárkány Lászlóval, a MÁV területi igazgatójával folytatott egyeztetéseket Piliscsaba város polgármestere, melynek során a megálló terület-karbantartásának közös ellátására vonatkozó szerződésről egyeztettek. Az elmúlt hetekben lebontották a vasútállomásnak a Nagyboldogasszony Házzal szemben lévő szakaszán a régi, romos kerítést, helyére újat fognak építeni. Emellett sövény-, cserje- és virágültetés is várható az állomás és a megállóhelyek területén. Az egyeztetések eredményeképpen kijavították a gyalogosfelületi burkolatok hibáit, elszállították a zöldhulladékot, valamint a területek tereprendezése és az építési hulladék elszállítása is megtörtént – tette hozzá Farkas András polgármester.

Merre halad majd a kerékpárút tervezett nyomvonala Piliscsabán?

Nagy vonalakban a kerékpárút az erdőn át érkezik Pilisszentivánról Piliscsabára, a völgyben és a Kálvária utcán, majd a Kenyérmezei-patak mentén haladva éri el Pilisjászfalut. Alternatív nyomvonalként jelenik meg az eddig elkészült tanulmányterven a Jászfalu felé vezető szakaszra a hosszúréti iparterületen található, 10-es úttal párhuzamos szervízút. Mi azonban a Kenyérmezei-patak melletti nyomvonalat támogatjuk. Sebb, biztonságosabb – nem keresztelheti egyéb, teherautó- vagy gépjárműforgalom –, és egy lépésben a patakmeder rendezését is magával hozná a beruházás. Már az Ősök parkjától úgy alakítjuk a szabályozást, hogy ott mehessen végig a kerékpárút. Van egy festői kis patakunk a völgyben, és alig tudunk róla. Itt az idő, hogy kedvelt kerékpáros korzóná váljon a piliscsabaiak és az erre járó turisták számára.

A tervek alapján milyen települések lesznek elérhetőek Piliscsabáról kerékpárral?

Egyrészt maga a főváros is elérhető lesz ezen a kerékpárúton, Pilisszentivánon, Solymáron és a II. kerületen keresztül. Így tehát reményeink szerint a hétköznapokon a munkába járást nagyban meg fogja könnyíteni már egy-két év múlva, ezzel is tehermentesítve a 10-es utat. Másrészt amennyiben megvalósul az Esztergom–Pilisjászfalu közötti szakasz is, körbejárhatóvá válik a Pilis hegység, ami komoly kerékpáros turisztikai célponttá teszi majd Piliscsabát és a környező településeket.

A Pilis körbetekérése akár kétnapos programot is jelenthet, így ez a projekt szálláshelyek és vendéglátás tekintetében is új lehetőségeket nyithat a város számára.

■ Piliscsabai Polgár

Dr. Göllner Mária Waldorf Óvoda

A piliscsabai Dr. Göllner Mária Waldorf Óvoda története 1988-ra nyúlik vissza. Ezekben az időkben kezdődtek meg azok a folyamatok, amelyek teret nyitottak arra, hogy a hagyományos oktatás mellett alternatív pedagógiai szemléletű intézmények – mint a Waldorf is – létrejöhessenek Magyarországon.

1988 őszén Vekerdy Tamás tartott előadást a Waldorf-pedagógiáról Solymáron. Talán az ő szavai hatottak akkora erővel, hogy azok a kis közösségek, akik már korábban is ismerték Rudolf Steiner nevét és munkásságát, lépéseket tegyenek egy új Waldorf óvoda megalakulásáért. Mint azóta is, a Waldorf intézmények létrejötte helyi kezdeményezésen alapul. Tenni akaró szülőcsapat áldozatos munkájára volt tehát szükség, valamint a megfelelő óvónőre, aki ezt a csapatot összefogja, terelgeti a megvalósulás felé. Ahogy ez összeállt, mindent megtettek annak érdekében, hogy a lehető legtöbb tapasztalattal és felkészültséggel rendelkezzenek egy olyan óvoda életre hívásához, ami nemcsak saját gyermekeik, hanem a jövő generációi számára is jó alapokat tud biztosítani.

1989-ben hivatalosan megalakult a Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület, és ennek fenntartásában megnyílt a piliscsabai Waldorf jellegű óvoda, ami az akkori szabályok szerint két év működés után kaphatta meg a Waldorf névhasználati engedélyt és válhatott Waldorf Óvodává. Már az induláskor egy teljes csoportlétszám jött össze, és az akkor kihasználatlan Levente utcai bölcsőde épületében kaptak helyet a városvezetéstől. Támogatásokat szereztek, hogy az épületet rendbe hozzák és berendezik a szellemiségnek megfelelő bútorokkal, játékokkal.

A Levente utcai épületből 2014 nyarán költözött az ovi a jelenlegi működési helyére, a Béla király útja 79. szám alá, amely immár az óvodát fenntartó egyesület saját épülete. A létesítményt a jelenlegi szülők az óvónőkkel együttműködve évről évre fejlesztik, csinosítgatják ahhoz, hogy a Waldorf-pedagógia minél szélesebben és színesebben valósulhasson meg.

A Waldorf-pedagógia emberközpontú pedagógiai szemlélet, amely független vallási, nemzeti, etnikai és politikai különbségektől. Szellemiségének alapja az osztrák Rudolf Steiner által kidolgozott antropozófia. Igyekszik megteremteni minden ilyen intézménybe járó gyermek érzelmi biztonságát és szellemi szabadságát. Óvodánk az államilag elfogadott Waldorf Óvodapedagógiai Program és az intézmény által kidolgozott Helyi Nevelési Program szerint működik. Egy vegyes életkorú csoport van, 30 fős gyermeklétszámmal.

Foto: Gergely Katalin

„Minden nevelés önnevelés” (Rudolf Steiner)

A Waldorf pedagógia a gyermek fejlődésében három szakaszt különböztet meg, melynek első fázisa hétéves korig, az iskola-érettségig tart. E szakasz második felét élik meg a gyerekek ovis éveikben. Hároméves kor körül történik meg a gyerekek öntudatra ébredése, ettől fogva tekintenek önmagukra különállóként. Ennek az életkornak fő tanulási formája az utánzás, így nagyon fontos a cselekvés, az utánzható minták biztosítása a gyermekek számára. Az óvónők a csoportban való jelenlétük minőségével és tevékenységeikkel mutatnak utánzható példát az óvodásoknak, melyet ők eleinte szabad játékaikban, később az óvodában kapott feladataikban is gyakorolhatnak. A felnőtt tevékenységeiből megtanulhatják például, hogy a kenyér búbából lesz, a fonal gyapjából, így a későbbiekben is otthonosabban mozoghatnak az őket körülvevő világban. Biztonságot nyújtó kereteken belül szabadon, saját tempójuknak megfelelően fejlődhetnek. Tapasztalataik megszerzésében segíti a kisgyerekeket a figyelmes, védett és szeretetteljes légkör. A meglévő keretek és kialakult szokások betartásában a gyerekek egymást is segítik, hiszen a vegyes csoportban a nagyobbak szintén példát szolgálnak a csapat újoncainak. Nagy hangsúlyt kapnak a művészeti tevékenységek, a gyermekek kreativitásának segítése. A természetes anyagokból, gyakran a szülők által készített játékok, babák ösztönzik képzelőerejüket. Érzéseiket nem terhelik túl, mélyről fakadó kíváncsiságukat törekszenek fenntartani.

Az óvodai életet meghatározza egy mindent átható ritmikus-ság, mely napi, heti, ünnepi és éves szinten is megjelenik, fokozva a gyermekek belső biztonságérzetét. Az évkör és az évszakok, ünnepkörök változásaival visszatérnek az ahhoz az időszakhoz tartozó tevékenységek, témakörök, míg a heti rendszer megmutatkozik az ételek, a művészeti tevékenységek ismétlődésében, egészen a napirend kiszámíthatóságáig.

Mindezen nevelési módszerek és elvek segítik és kísérik az ebbe az óvodába járó gyermekeket abban az életszakaszban, amikor az akarat által vezérelt viselkedést fokozatosan felváltja a gondolkodás dominanciája az iskolába lépés előtt.

Tavaly tavasszal az intézmény 30 éves fennállásának évfordulója kapcsán az aktuális szülői kör az óvónőkkel karöltve szervezni kezdett egy nagyobb szabású rendezvényt. Lehetőséget szerettünk volna ezzel teremteni arra, hogy az alapítóktól kezdve, a közelmúltban elballagott családokon át, a még csak most érdeklődőig mindenki betekintést nyerhessen, hol tart ma az óvoda, amelyért ez a közösség generációkon keresztül dolgozott. Ezenkívül az adventi és/vagy a tavaszi időszakban saját szervezésben megrendezett bazárok nyújtanak kapcsolódási lehetőséget azoknak, akik szeretnének bepillantani az intézmény életébe. A kialakult pandémiás helyzet az évforduló és az egyéb események létrejöttét is megakadályozta, de bízunk benne, hogy hamarosan mindezekre sor kerülhet.

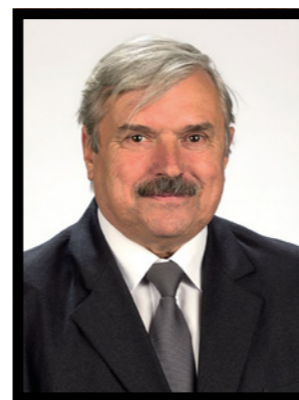
Az intézmény fenntartója a Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület, melynek tagjai a mindenkor szülők, és vezetősége is a szülői körből kerül ki. Az ovi így nemcsak a gyerekeket, hanem egész családokat vesz fel, amikor a kisgyermekek megkezdik óvodás éveiket. A szülők feladata az intézmény működési feltételeinek megteremtése, a törvényes működésnek való megfeleléstől a takarításig, mely feladatokat maguk osztják fel egymás között. Ez egyes időszakokban több, másszor kevesebb munkát igényel, de a befektetett energia bőségesen megtérül. A közösséget családias hangulat jellemzi, mindenkinnek van helye, szerepe.

Az óvoda fenntartásához szükséges anyagi feltételek – közoktatási feladatot ellátó nonprofit szervezetként – részben állami támogatásból, részben a fenntartó által biztosított vagy szerzett hozzájárulásokról állnak össze. Intézményünk gördülékeny működéséhez Ön is hozzájárulhat adója 1%-ának felajánlásával a Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület (adószám: 19175711-1-13) javára. Köszönjük!

Belicza Bianka
Dr. Göllner Mária Waldorf Óvoda

Búcsú Gerendás Gábortól

2021. február 25-én elhunyt Gerendás Gábor, a Pádai Szent Antal Általános Iskola tanára. Az alábbiakban Ujházy Andrásnak, az intézmény korábbi igazgatójának emlékező szavait olvashatják.

emlékezünk, erre az ajándékra emlékezünk, aki ő volt nekünk. Sok mindennel ajándékozott meg minket: figyelemmel, kitartással, jókedvvel, a sport szeretetével. Ő sosem akart a középpontban lenni, mégis oszlopa volt iskolánk közösségének, mert úgy végezte munkáját, hogy rá mindig lehetett számítani. Rend volt körülötte, belső rend. És ezt diákjainak át is tudta adni. Emberi tartást, fegyelmet, odafigyelést tanultak tőle. Közéjük guggolt, és úgy magyarázott.

Huszonegy évet dolgoztunk együtt. Szinte negyed évszázadot. Amikor megismertem, friss volt és fürge – mindig lőtt gólt a tanár-diák meccseken. Később, amikor már fogytán volt a levegő, a diákokat továbbra is vezette. Oly sok sikert értek el, amelyet szerényen, tanítványainak örülve élt át. Nem akart első lenni, csak ott akart lenni köztük, és kihozni belőlük mindazt a tudást, ami bennük van. Meglátta másokban az értéket: diákban, szülőben, tanárban egyaránt. Talán ezért is szerettük őt olyan sokan.

Egy ember élete sok apró emlékből áll: amikor felhívott, hogy bejutottak a Diákolimpia döntőjébe, amikor magára vállalta a KIDSZ fociversenyének szervezését, amikor az adventi vásáron a fiúkkal barkácsolt, amikor a folyosón összefutva a bűbánatvölgyi kertről vagy egy-egy BL-meccsről beszélgettünk, amikor... De ezek csak apró részletek. Mégis ebből tevődik össze nekünk, ki is volt ő. Így kristályosodott ki, ami számomra legjobban jellemezte őt: jó ember volt. Aki meglátta bennünk az értékeket, és sajátjait nem zárta el előlünk. Jó ember volt, akinek jó volt a közelében lenni.

Elidőzni nála, megosztani vele örömeink és gondunk.

Hiánya fáj. Már nem jön velünk szembe az aula karzatán, jellegzetes huncut mosolyával. Nem gyűjti maga köré az ügyes lábú fiúkat. Nem fúr-farag velük az alsósorú műhelyben.

Ám fájdalomnál nagyobb kell legyen bennünk a hála, hogy itt élt köztünk, hogy szerethettük őt, és ő is szeretett minket.

A Jóisten adjon neki örök világgosságot!

Ujházy András

Elhunyt dr. Váralljai Csocsán Jenő görögkatolikus áldozópap

Prof. dr. Váralljai Csocsán Jenő görögkatolikus áldozópap életének 90., papságának 55. évében, 2021. február 12-én elhunyt – adta hírül a Görögkatolikus Metropólia Hajdúdorogi Főegyházmegyeje. Jenő atya hosszú évek óta városunkban lakott; nevéhez fűződik többek között a PPKE BTK szociológia tanszékének piliscsabai megszervezése. Amíg egészségi állapota engedte, az egyházközségi nővérek kápolnájában minden vasárnap misézett.

Váralljai Csocsán Jenő 1931. április 7-én született Budapesten. Tanulmányait a ciszterciták budai Szent Imre Gimnáziumában végezte, majd ennek államosítása után, 1949-ben a Lónyai utcai Református Gimnáziumban érettségizett. 1966-ban a Hajdúdorogi Egyházmegye görögkatolikus áldozópapjává szentelték a palermói Santa Maria del Ammiraglio székesegyházban. A következő évtizedekben kitartóan dolgozott a magyar görögkatolikus egyházért, tanított és kutatott Oxfordban, Amerikában, számos tanulmányt publikált, több nyelven. Kultúr- és művészettörténeti munkái mellett szociológiai és demográfiai kutatásai is jelentősek.

Jenő atya temetésére 2021. március 1-jén, a járványhelyzet miatt zárt körben, a Klotildligeti Római Katolikus Plébániatemplom altemplomában került sor Kocsis Fülöp érsek-metropolita atya vezetésével.

Fotó: Dr. Váralljai Csocsán Jenő Facebook-oldala

Tagokat vár a Bencés Diákszövetség Piliscsabai Szervezete

Krisztusban kedves Diáktársaim!

A bencés diákszervezet az 1990-es évek elején közel 50 fővel alakult meg, Maróth Miklós (Ph. 61) elnökletével. A szervezet tevékenyen részt vett Piliscsaba város kulturális életében, sikerrel támogatott számos rendezvénysorozatot, de mivel a tagok többsége a Klotildligeti Plébániatemplomhoz kötődik, fő programjait a Klotildligeti Egyházközséggel karöltve végezte. Többek között konferenciasorozatot szervezett neves egyházi személyiségek vezetésével. A tagok önkéntes munkát vállaltak a Piliscsabai Egyházzenei Napok lebonyolításában, a Klotildnapok szervezésében, vagy éppen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem létrejöttében. Az egyetem fokozatos megszűnésével párhuzamosan a szervezet aktivitása alábbhagyott, ugyanakkor mára a bencés diákok száma meghaladja a 100 főt.

Szeretnénk felrázni a piliscsabai bencés diákokat! Segítsük azt az imaéletet, mellyel szebbé és gyümölcsözőbbé tudjuk tenni az Eucharisztikus Világkongresszus megrendezését hazánkban. Kérjük, jelentkezzenek a helyi szervezetbe a bdszcsaba@gmail.com e-mail-címen vagy a 06 26 375 095-ös telefonszámon, hogy jelentkezési lapot küldhessünk. Imádkozzál és dolgozzál!

A BDSZ helyi szervezete

Ágnes nővértől búcsúzunk

Gáti Edit Ágnes nővér, az Egyházközségi Nővérek Társasága egykori vezetőnővére életének 96., szerzetesi hivatásának 72. évében, szentségeivel megerősítve 2021. március 3-án az Örök Hazába költözött. Magas színvonalú munkája, példamutató tevékenysége elismeréseként 2018-ban Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését kapott.

Gáti Edit néven született 1925-ben Rákosszentmihályon. A Mária Kongregáció tagjaként barátnőivel együtt huszonevésen járt először a kalocsai egyházközségi nővéreknél lelkigyakorlaton, amelynek során nagyon megszerette az ottani életet. Az Egyházközségi Nővérek Társaságába 1949-ben lépett be, fél év után lett jelölt, majd 1950-ben szerzetesi fogadalmat tett. A Társaság tagjaként elvégezte Kalocsán a főiskolai rangú Érseki Hitoktatóképzőt, ahol olyan nagy nevű teológiai tanárok tanították, mint Belon Gellért, Szörényi Andor, Kosztersitz József – írói nevén Koszter atya.

Az egyházközségi nővérek nem nagy létszámú kolostorokban, hanem két-három fős kis közösségekben, plébániákon éltek. Sokszor civil ruhában jártak, biciklivel közlekedtek, és nagyon modern felfogásúak voltak.

Ágnes nővér első alkalommal 1950-ben került Piliscsaba-Klotildligetre egy évre, majd 1952-ben ismét visszatért, immár Éva nővérral együtt. Sekrestyési feladatokat láttak el, de főztek az albérletben lakó plébánosnak is. Bicyclin tolták fel neki nap mint nap az ebédet, ez nagyobb vendégségek, ünnepi alkalmak – mint a bérmálás – esetén is így történt. Bár senkinek sem beszéltek róla, egy idő után mindenki tudta róluk, hogy nővérek. Hitoktatás abban az időben a klotildligeti gyerekek számára csak a piliscsabai iskolában volt. Telente, amikor korán sötétedett, a nővérek többször elkísérték a tanulókat, így is segítve az édesanyjait. Az élvezetes közös szánkózáások miatt Ágnes nővérek többször is meg kellett jelennie a rendőrségen.

1957-től Baján élt, ahol három rendtársával együtt hittant tanított, titokban ministránsfoglalkozásokat tartott, de – a hatóságok figyelmét nem felkeltve – igyekezett a szülőikkel, családokkal is szorosabb kapcsolatot tartani. Éveken át gyerekek nyaraltak náluk, ezzel is támogatták a családokat. Ágnes nővér a kántorképzőt is elvégezte, így a sekrestyési feladatok mellett a templom zenei szolgálatát is el tudta látni.

Különösen kedves volt számára az ostyasütés. Nagy gondossággal végezte, hiszen tudta, hogy az ostyából a szentmisén a pap szavára Krisztus teste lesz. Nemcsak az egész egyházmegyét látta el templomi ostyával, de az ország távoli pontjait is. Erre így emlékezett vissza: „Az ostyasütéshez vízből és lisztből palacsintaszzerű tésztát készí-

tettünk. Az árammal működő sütő két 30 cm átmérőjű, lapos, kör alakú vaslap, amit forróra melegítettünk és méhviasszal kengettünk meg, hogy ne ragadjon oda a tészta. A nagy ostyáknak mintás sütője van, a kis ostyák simára készültek. Laponként sütöttem és vágtam méretre. A kicsiket százasaival, a nagyokat tízesével csomagoltuk. Dobozba raktuk a plébánosok által kért mennyiséget, és postán adtuk fel. Az atyák szintén postán küldték a pénzt.”

A rendek 1989-es újraindulásakor tíz nővér tért vissza, és hamarosan Ágnes nővért választották vezetőjüké. A kalocsai házért kapott kárpótlásból és az eladott bajai ház árából épült meg 1994-ben a piliscsabai Szent Péter Kollégium. Ágnes nővér nemcsak építetője, hanem hosszú évekig igazgatója is volt az akkoriban virágkorát élő, száz lányt is befogadó kollégiumnak.

A rá nehezedő megpróbáltatásokon szívósságával igyekezett úrrá lenni. A nyolcvanas éveiben járva egy agyvérzést követően újra megtanult járni és gyönyörűen írni is. Kilencvenévesen számítógépen levelezett, és még ellátta a főnöknői teendőket. Az alapító nővér százéves korában elindította a Társult tagok közösségét, a rend családos ágát. Élete utolsó éveit tolókcocsiban töltötte: türelemmel viselte a nehézségeket, és mindig nagy örömet jelentett neki, ha élet költözött a házba. A kicsi gyerekeket különösen is szerette.

A Piliscsabán élő hívek – különösen a fiatal családok – nagy tisztelettel emlegetik, hogy 2008-ban, Binds Ferenc atya Ligetre kerülésekor megnyitotta a rendház kapuját a hívek előtt. Vasárnapként 200–230 fő járt szentmisére a kollégium kápolnájába, hiszen a klotildligeti egyetlen templomi szentmise kevésnek bizonyult.

Szelíd, nyugodt természete mindenkivel, a kollégistákkal és a hívekkel egyaránt jó kapcsolatot eredményezett. Csendes mosolya, szeretete így maradjon velünk, Ő pedig az Örök Hazában imádkozzon értünk, hogy az Úr adjon új hivatásokat erre a nemes szolgálatra.

(Az 1930-as években Magyarországon alakult szerzetesrend történetéről bővebben a www.egyhazihozseginoverek.hu honlapon olvashatnak.)

■ Egyházközségi Nővérek Társasága

A fotón: Erzsébet nővér, Ágnes nővér, Paula nővér és Edit néni Baján, a '80-as években

DUGULÁSELHÁRÍTÁS

0-24
BONTÁS NÉLKÜL

- ✓ VÍZVEZETÉK-SZERELÉS
- ✓ CSATORNAKÉPÍTÉS
- ✓ CSŐ- ÉS CSATORNATÖRÉS-JAVÍTÁS

+36-70/624-20-81

Gabó
duguláselhárítás

GYÓGYPEDIKÚR, MANIKÚR SZOLGÁLTATÁSOK AKÁR AZ ÖN OTTHONÁBAN IS.

Nagy tapasztalattal
rendelkező lábápoló
vagyok.
Keressen bizalommal!

ELÉRHETŐSÉGEM:
06/20-2-568-564

megbízható, igényes építészeti tervezés

- 🏠 új családi házak igényes építészeti tervezése
- 🏠 meglévő házak átépítésének tervezése
- 🏠 Piliscsabán és környékén
- 🏠 teljeskörű ügyintéssel

jő tervezés

www.johaztervezes.hu

info@johaztervezes.hu +36 30 238 9577

AJTÓ, ABLAK

Műanyag, fém nyílászárók, MARTOM bejárati
ajtók, beltéri ajtók, redőnyök, rovarhálók,
kül- és beltéri árnyékolók, tetőablakok

3 MILLIÓS ÁLLAMI TÁMOGATÁS
NYÍLÁSZÁRÓ CSERÉRE

Rövid határidő, kedvező ár!

KÉRJE INGYENES AJÁNLATUNKAT!

Solymár, Ibolya utca 18.

Tel: 06 20 320 93 99

E-mail: pevdi@pevdi.hu

www.pevdi.hu

Előzetes időpont-egyeztetést követően!

FÜLBELÖVÉS CSECSEMŐKORTÓL!

Orrpiercing-belövés, akár
az Ön otthonában is.
Szakképzett vagyok, nagy
tapasztalattal, bizonyít-
vánnyal rendelkezem.

ELÉRHETŐSÉGEM:
06/20-2-568-564

HIRDESSZEN A PILISCSABAI POLGÁRBAN!

Hirdetésfelvétel:

piliscsabai.polgar@gmail.com

+36 70 866 3289

Nyitva:
H-P: 8⁰⁰-17⁰⁰
Szo: 8⁰⁰-12³⁰
V: zárva

ÚJ ÉS HASZNÁLT, 80-90%-OS ABRONCSOK
EXTREM MÉRTEKBEK IS!

2085 Pilisvörösvár, Budai út 18/A
(Toyota kereskedés mellett)
Tel.: (+36) 30/606-5921
(06) 26/331-897

Szervizünkben a raktárról vásárolt
új abroncsok szerelése díjmentes.

www.goliatgumi.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL A PILISCSABAI POLGÁRBA:

piliscsabai.polgar@gmail.com
+36 70 866 3289

	Szélesség × magasság	
1/1	184 mm × 262 mm	48 000 Ft
1/2	184 mm × 128 mm	24 000 Ft
1/4	90 mm × 128 mm	12 000 Ft
1/8	90 mm × 62 mm	6 000 Ft
1/16	43 mm × 62 mm	3 000 Ft

PILISCSABAI POLGÁR

Felelős kiadó: Piliscsaba Város Önkormányzata

XXXI. évfolyam, 4. szám

Főszerkesztő: Solyom Ágnes

Munkatársak: Gyarmati Lilla, Kovács Ildikó, Lichtneckert Eszter

Elérhetőségeink: piliscsabai.polgar@gmail.com, +36 70 866 3289

A májusi szám lapzártája: április 15.

A szerkesztőség fenntartja a beérkezett nyersanyagok szerkesztési jogát, kéziratot nem tartunk meg és nem küldünk vissza. Az újságban megjelenő hirdetések valóságtartalmáért felelősséget nem vállalunk.

A Piliscsabai Polgár havonta 2800 példányban, ingyenesen jelenik meg.

Címlapfotó: Kovács Ildikó

Tördelés, nyomdai előkészítés: Szima Roland

Nyomda: Virtuóz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Hirdetésfelvétel a májusi számban: április 15.

KUTYAKOZMETIKA

TISZTAKUTYA

20/520 2390

KUTYAKOZMETIKA

A Big shop -ban Piliscsabán
Fő út 19/A.

tisztakutya@gmail.com
www.facebook.com/tisztakutya

HERMANN OPTIKA
Piliscsaba, Templom tér 11
www.optika-hermann.hu

Látásvizsgálat előjegyzés alapján
06 30 311 1094 06 30 940 8785

akcióink

**Prémium kategóriájú multifokális
lencsére**

- 30 %

**Egyfokuszú
és bifokális
lencsére**

- 20 %

Extra páramentesítő törőlkendő a maszkviseléshez

- 12 órás tartósság / törlés
- élettartam 12 hónap (300 törlés / év)

Az akciók 2021 március 1. - 2021 április 30. között érvényesek a készlet erejéig. További részletekről felvilágosítás az üzletben

MCM ÉLELMISZER
PILISCSABA LEGRÉGEBBI ÉLELMISZERBOLTJA

5000 Ft feletti vásárlás blokkja sorsoláson vesz részt!

Dobja be az erre a célra elhelyezett ládába!

Értékes nyeremények Sorsolás kéthetente

ÜZLETÜNKBEN SZÉLES VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK

bio - és gluténmentes élelmiszerek a Cserpes sajtműhely gluténmentes termékei

NYITVATARTÁS: H-P 6-18.00 SZO 6-13.00 VAS zárva

kártya-elfogadóhely ingyenes házhoz szállítás mobilfeltöltés

PILISCSABA, VASÚT ÚT 14. TEL.: +36 26 375 254

www.hexi.hu facebook.com/hexi.hu

HEXI INGATLAN®
Otthon a Pilisben

- a pilisi ingatlanok szakértője
- helyi vállalkozás kedvező díjakkal
- ügyvédi háttér, hitel ügyintézés
- ügyfeleinknek ingyenes értékbecslés
- ajándék energetikai tanúsítvány

Hexi ingatlan

Segítünk ingatlan ügyeiben!

WE CAN HELP YOU IN PROPERTY MATTERS

Szabó Helga

+36 70 328 0696

hexi.ingatlan@gmail.com

Pitűsvörösvár, Piliscsaba, Pilisszentiván, Sotymár